

ОЦІНКА ЧИСЕЛЬНОСТІ КЛЮЧОВИХ ГРУП В УКРАЇНІ

У ЗВІТІ ПРЕДСТАВЛЕНО РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНОЧНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ КЛЮЧОВИХ ГРУП (ЛЮДЕЙ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬ НАРКОТИКИ ІН'ЕКЦІЙНО, ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ ПРАКТИКУЮТЬ СЕКС ІЗ ЧОЛОВІКАМИ, ТА СЕКС-ПРАЦІВНИКІВ), ЩО МАЮТЬ ПІДВИЩЕНІ РИЗИКИ В КОНТЕКСТІ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНІ.

Автори звіту:

Яна Сазонова (1)

Ганна Дученко (2)

Оксана Ковтун (3)

Ігор Кузін (3)

(1) МБФ «Альянс громадського здоров'я»

(2) Незалежний консультант

(3) ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

Верстка:

Ірина Сухомлинова

Літературна редакція:

Валентина Божок

«Оцінка чисельності ключових груп в Україні» Я. Сазонова, Г. Дученко, О. Ковтун, І. Кузін. МБФ «Альянс громадського здоров'я». - К.: ????, 2019 р. – 84 с.

Підготовка та друк даного звіту стали можливими за технічної підтримки проекту «Залучення місцевих організацій до розвитку моніторингу та оцінки у сфері ВІЛ/СНІДу в Україні» (МЕТІДА), що впроваджується МБФ «Альянс громадського здоров'я», за фінансування Центрів контролю та профілактики захворювань США (CDC), в рамках Надзвичайного плану Президента США для надання допомоги у зв'язку зі СНІДом (PEPFAR).

Дана публікація підтримана Угодою про співробітництво № U2GGH000840 з Центрами контролю та профілактики захворювань США (CDC). Відповідальність за її зміст лежить винятково на авторах і не обов'язково відображає офіційну позицію Центрів контролю та профілактики захворювань США (CDC).

Розповсюджується безкоштовно.

Тираж 000

ЗМІСТ

АБРЕВІАТУРИ	5
ВСТУП	6
Попередні дослідження з оцінки чисельності	6
ПОДАКИ	9
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	10
Мета дослідження	10
Визначення основних цільових груп дослідження	10
Географічні межі дослідження	11
Джерела інформації, які використовувалися для оцінки чисельності ключових груп	11
Методи дослідження	12
Метод коефіцієнтів	12
Метод «повторне охоплення»	18
Метод послідовної вибірки	20
Зворотний метод обстеження	20
ЕТАПИ ОБЧИСЛЕННЯ ОЦІНОЧНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ГРУП ПІДВИЩЕНОГО РИЗИКУ ІНФІКУВАННЯ ВІЛ В УКРАЇНІ	22
Валідація оцінок	22
Триангуляція оцінок	22
Екстраполяція оцінок	22
Поширення та застосування оцінок чисельності ключових груп	24
РОЗРАХУНОК ОЦІНОК ЧИСЕЛЬНОСТІ ГРУПИ ЛВНІ	25
Розрахунок оцінок чисельності ЛВНІ на локальному рівні	25
Усереднені оцінки чисельності ЛВНІ на локальному рівні	44
Усереднені та валідизовані оцінки чисельності ЛВНІ на локальному рівні	46
Оцінка групи ЛВНІ на локальному рівні	48
Екстраполяція локальних оцінок на регіональний рівень	49

РОЗРАХУНОК ОЦІНОК ЧИСЕЛЬНОСТІ ГРУПИ СП	52
Розрахунок оцінок чисельності СП на локальному рівні	52
Усереднені оцінки чисельності СП на локальному рівні	59
Усереднені та валідизовані оцінки чисельності СП на локальному рівні	60
Оцінка групи СП на локальному рівні	62
Екстраполяція локальних оцінок СП на регіональний рівень	63
РОЗРАХУНОК ОЦІНОК ЧИСЕЛЬНОСТІ ГРУПИ ЧСЧ	66
Розрахунок оцінок чисельності ЧСЧ на локальному рівні	66
Усереднені оцінки чисельності на локальному рівні	75
Валідизовані оцінки чисельності ЧСЧ на локальному рівні	77
Оцінка групи ЧСЧ на локальному рівні	79
Екстраполяція локальних оцінок ЧСЧ на регіональний рівень	80
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ ОСНОВНИХ ГРУП РИЗИКУ	83
ОБМЕЖЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	84

Абревіатури

ВГС	Вірусний гепатит С
ВІЛ	Вірус імунодефіциту людини
КГ	Ключові групи в контексті інфікування ВІЛ
ЛВНІ	Люди, що вживають наркотики ін'єкційно
МБФ	Міжнародний благодійний фонд
МіО	Моніторинг і оцінка
НУО	Неурядова організація
ООН	Організація об'єднаних націй
ПГР	Підлітки групи ризику
РОЗУ	Регіональна оцінка із залученням до участі
СП	Секс-працівник
ЧСЧ	Чоловіки, що практикують секс із чоловіками
CITI	Community Initiated Treatment Intervention

Вступ

Україна досі залишається в категорії країн з концентрованою стадією епідемії ВІЛ-інфекції. ВІЛ-інфекція зосереджена переважно в окремих ключових групах, в першу чергу серед людей, які вживають наркотики ін'єкційно (ЛВНІ), секс-працівників (СП) та чоловіків, які практикують секс з чоловіками (ЧСЧ).

З метою підвищення ефективності відповіді України на епідемію ВІЛ/СНІД, планування профілактичних і лікувальних програм, забезпечення їх адекватного фінансування після переходу на державне фінансування важливим є отримання даних щодо кількості представників ключових груп. Такі групи, як ЛВНІ, СП та ЧСЧ, є прихованими групами, тому офіційна статистика не може надати реальні цифри щодо їх чисельності. Відтак вкрай необхідними є спеціальні дослідження з оцінки чисельності, що відстежують динаміку цих груп.

Попередні дослідження з оцінки чисельності

Перші спроби оцінити чисельність ключових груп були здійснені у 1999–2000 рр. Зокрема, проведено оцінку чисельності серед жінок секс-працівниць на локальному рівні¹. У 2001 році було представлено оціночні дані щодо чисельності цієї групи у містах з населенням понад 200 тис., що становила 17,5 тис. осіб. На думку експертів на той момент чисельність СП на рівні країни була не менше 180 тис.²

Спроба оцінити кількість ЛВНІ здійснена в 2002 році Центром «Соціальний моніторинг» за підтримки Дитячого фонду Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), Об'єднаної програми ООН з ВІЛ/СНІД (ЮНЕЙДС) в Україні та за активної участі представників регіональних проектів у 20 містах країни³. Методологія дослідження базувалася на стратегії поєднання кількісних та якісних методик отримання інформації, паралельному використанні різних джерел інформації, триангуляції⁴ та верифікації результатів.

Починаючи з 2005 року в рамках реалізації проекту «SUNRISE»⁵ в Україні застосовується методологія регіональної оцінки із залученням до участі (РОЗУ). Основною метою РОЗУ є оцінка ситуації щодо послуг з профілактики ВІЛ/СНІДу, які надаються представникам ключових груп на рівні окремої територіальної одиниці,

1 Створення мережі НУО, які працюють з жінками секс-бізнесу в Україні / Балакірева О.М., Андрущак Л.І., Варбан М.Ю. – К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000. – С.82.

2 Там само.

3 Оцінка можливостей розвитку в Україні програм профілактики ВІЛ в середовищі споживачів ін'єкційних наркотиків / О.М. Балакірева (науковий керівник проекту), М.Ю. Варбан, О.О. Яременко, Л.І. Андрущак, О.Р. Артюх. – К.: Центр «Соціальний моніторинг», 2003. – 230 с.

4 Триангуляція, в даному контексті, передбачає синтез та інтеграцію даних з різних джерел. Використовується для встановлення достовірності та ймовірності того, про що свідчать дані.

5 Об'єднані зусилля Міжнародного Альянсу з ВІЛ/СНІД, Програми оптимальних технологій в охороні здоров'я (PATH) та Всеукраїнської мережею людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом, з метою втілення проекту «Посилення відповіді на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні шляхом надання послуг та інформації (SUNRISE)». Детальніше з проектом «SUNRISE» можна ознайомитися на сайті Альянсу www.aidsalliance.org.ua

та мобілізація спільнот ЛВНІ, СП, ЧСЧ на діяльність з протидії епідемії. Особливістю цієї методології є те, що оцінка проводиться командами, які складаються саме із представників ключових груп (ЛВНІ, СП, ЧСЧ). У ході її реалізації здійснюються локальні оцінки чисельності цих груп.

Перше комплексне дослідження, яке дало змогу оцінити чисельність основних ключових груп на національному рівні, було реалізовано в 2005 році. Його методологія передбачала використання різноманітних джерел інформації, проведення вторинного аналізу наявної інформації та здійснення спеціальних досліджень. В ході дослідження були застосовані такі методи та технології оцінювання: оцінка чисельності за методом «загаданого знайомого»⁶; оцінка чисельності методом коефіцієнтів з використанням наявних статистичних даних та результатів опитування цільових груп⁷; оцінка чисельності методом коефіцієнтів з використанням результатів загального опитування населення щодо поведінкових практик⁸; оцінка чисельності методом коефіцієнтів за результатами «повторного охоплення»; оцінка чисельності методом коефіцієнтів за результатами поведінкових досліджень серед ЛВНІ та СП.

Друге комплексне дослідження з оцінки чисельності проведено в 2009 році. У ньому застосовувалися декілька методів: метод нарощування соціальних мереж («scale-up method»), метод загаданого знайомого, метод коефіцієнтів. Зокрема, для обчислення кількості ЛВНІ використані показники отримання шприців/голок та презервативів від неурядових організацій, перебування на диспансерному обліку та лікування в наркологічних диспансерах, адміністративних затримань за фактом вживання/зберігання наркотичних речовин. Для отримання оцінок чисельності групи ЧСЧ здійснювався вторинний аналіз даних та екстраполяція даних загальноукраїнських репрезентативних опитувань молоді віком 14–24 і дорослого населення віком 25–49 років, проведених у 2004 році Державним інститутом розвитку сім'ї і молоді та Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка за фінансової підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я». Оціночна кількість СП була отримана шляхом обчислення кількісних характеристик групи жінок-ЛВНІ, які надають сексуальні послуги за плату, та СП, які є активними споживачками ін'єкційних наркотиків. Крім оцінок основних ключових груп також здійснено оцінки чисельності груп-містків.

Варто також відзначити, що у 2010 році Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) та Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка здійснена оцінка чисельності підлітків груп ризику (ПГР)⁹. Результати досліджень свідчать про значну чисельність підлітків, які входять до ключових груп щодо ВІЛ-інфікування в Україні.

У 2011 році проведено комплексне дослідження з оцінки чисельності ЛВНІ, СП, ЧСЧ. Як базовий метод застосовано метод коефіцієнтів. Оцінка чисельності

6 Метод «анонімного знайомого» (або «загаданого знайомого») використовується при опитуванні загального населення та полягає в тому, що респондентів просять скласти список їхніх знайомих, яких вони добре знають, а інтерв'юєр запитує про деякі аспекти діяльності цих людей.

7 Моніторингові поведінкові дослідження серед ЛВНІ, СП (проведені Державним інститутом проблем сім'ї та молоді та Українським інститутом соціальних досліджень) та ЧСЧ (проведене Центром соціальних експертиз Інституту соціології НАН України) в 2004 році.

8 Соціологічні опитування: молоді 14–24 років в межах проекту «Моніторинг поведінки молоді як компонент епідеміологічного дослідження другого покоління» та дорослого населення 25–49 років «Ставлення та поведінкові орієнтації дорослого населення до проблеми ВІЛ/СНІДу та до людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом».

9 Оцінка чисельності дітей та молоді вікової групи 10–19 років, що відносяться до груп ризику / ЮНІСЕФ; Укр. ін-т. соц. досліджень ім. О. Яременка. – К., 2011. – 48 с.

ЛВНІ базувалася на даних медичної статистики (госпіталізація до державних наркологічних стаціонарів, отримання замісної підтримувальної терапії); даних програмного моніторингу діяльності НУО, що здійснюють свою діяльність у сфері профілактики поширення ВІЛ (роздача безкоштовних шприців, проведення швидких тестів на ВІЛ); даних щодо участі у попередніх біоповедінкових дослідженнях.

Оцінка чисельності СП здійснювалася шляхом розрахунків обсягу «подвійної проблематики» серед представниць цієї групи (надання сексуальних послуг за плату та вживання ін'єкційних наркотиків). Чисельність ЧСЧ оцінювалася виходячи з поширеності використання в колах ЧСЧ інтернет-сайтів знайомств.

У 2014 році проведено проміжне дослідження з оцінки чисельності ключових груп, результати якого були розглянуті та затверджені експертною групою. Розрахунки за даними 2013 року було здійснено з метою їх використання для відстеження динаміки чисельності ключових груп та обґрунтування наступної хвилі оцінок (2015 року). Отримані дані забезпечували можливість додаткового планування, розрахунків індикаторів за окремими проектами, адвокаційної та фандрайзингової діяльності. Отримані результати були поширені для обмеженого використання серед спеціалістів сфери МіО та зацікавлених сторін.

Дослідження з оцінки чисельності 2016 року базувалися на багаторічному досвіді проведення оцінок чисельності ключових груп у попередні роки. Було проведено аналіз підходів, що використовувалися в минулих дослідженнях, визначено їх обмеження та сильні сторони. За результатами такого аналізу були визначені для використання методи та джерела даних, які надають найбільш надійні результати оцінок. Вперше був також використаний для оцінки чисельності метод «successive sampling», який базується на даних, зібраних у рамках досліджень RDS.¹⁰

Дослідження 2018 року мало на меті, враховуючи досвід попередніх років, здійснити розрахунки оціночної чисельності трьох ключових груп – ЛВНІ, СП та ЧСЧ.

10 *Звіт за результатами дослідження «Оцінка чисельності представників ключових груп в Україні»/ Берлева Г., Сазонова Я. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», ТОВ «Агентство» Україна» 2017. – 64 с. (<http://aph.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/o4sn16.pdf>)*

Подяки

Дослідження стало можливим за ініціативи та безпосередньої участі національних експертів, зокрема:

- **Роксолани Кульчинської**, радника зі стратегічної інформації, Центрів контролю та профілактики захворювань США;
- **Тетяни Салюк**, директора проекту «МЕТІДА», МБФ «Альянс громадського здоров'я»;
- **Костянтина Думчева**, наукового директора, БО «Український інститут політики громадського здоров'я»;
- **Максима Касянчука**, координатора з моніторингу та оцінки, «Євразійська коаліція чоловічого здоров'я».

Дослідження виконувалося відповідно до Протоколу дослідження, розробленого та погодженого з робочою групою, створеною для моніторингу процесу розрахунку оціночної чисельності. Автори звіту висловлюють подяку всім членам робочої групи, які взяли участь у погодженні Протоколу та роботі над розрахунками оцінки чисельності, зокрема представникам:

- ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»
- Центрів контролю та профілактики захворювань США (офіс в Україні)
- ЮНЕЙДС (офіс в Україні)
- МБФ «Альянс громадського здоров'я»
- ВБО «100% Життя»
- Українського інституту політики громадського здоров'я
- ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
- БО «БФ «Всеукраїнське об'єднання людей з наркозалежністю (ВОЛНА)»
- БО «Легалайф-Україна»
- Євразійської коаліції чоловічого здоров'я
- ГО «Альянс.Глобал»
- Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України

Методологія дослідження

Мета дослідження

Метою дослідження було оцінити на національному та регіональному рівнях чисельність ключових груп: люди, які вживають наркотики ін'єкційно (ЛВНІ), секс-працівники (СП) та чоловіки, які практикують секс з чоловіками (ЧСЧ).

Для досягнення мети виконано такі завдання:

1. Проведено збір статистичної інформації, що співвідноситься з відповідями на запитання біоповедінкового дослідження серед ключових груп 2017–2018 рр.
2. Зібрано статистичні дані щодо кількості населення на рівні міст, в яких проходили дослідження, та області у цілому в статеві-віковому поділі.
3. Здійснено розрахунки оціночної чисельності ключових груп на локальному рівні (на рівні окремих міст, де проводилися біоповедінкові дослідження).
4. Розраховано коефіцієнти та здійснено екстраполяцію локальних оцінок на обласний і національний рівні.
5. Проведено обговорення та узгодження розрахованих оцінок чисельності ключових груп з експертами національного і регіонального рівнів.

Визначення основних цільових груп дослідження

- **ЛВНІ** – люди, які вживають наркотики ін'єкційно
- **ЧСЧ** – чоловіки, які практикують секс з чоловіками
- **СП** – секс-працівники та секс-працівниці

Критерії ключових груп дослідження з оцінки чисельності відповідають критеріям, що були визначені в рамках біоповедінкових досліджень 2017–2018 рр.:

- віковий діапазон: 14 років і старше;
- **ЛВНІ** – чоловіки та жінки, які мають досвід вживання ін'єкційних наркотиків протягом останніх 30 днів;
- **СП** – чоловіки та жінки, які мають практику надання сексуальних послуг за винагороду протягом останніх 6 міс.;
- **ЧСЧ**, які практикують анальні або оральні сексуальні контакти з чоловіками протягом останніх 6 міс.

Географічні межі дослідження

Локальні оцінки чисельності розраховано для міст, в яких проводилося інтегроване біоповедінкове дослідження наприкінці 2017 – на початку 2018 року.

Дослідження серед ЛВНІ (30 міст): Вінниця, Дніпро, Кривий Ріг, Донецьк, Житомир, Запоріжжя, Мелітополь, Івано-Франківськ, Київ, Біла Церква, Васильків, Фастів, Кропивницький, Северодонецьк, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Севастополь, Суми, Тернопіль, Ужгород, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів.

Дослідження серед СП (25 міст): Вінниця, Дніпро, Маріуполь Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Київ, Біла Церква, Кропивницький, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Сімферополь, Суми, Тернопіль, Ужгород, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів.

Дослідження серед ЧСЧ (27 міст): Вінниця, Дніпро, Донецьк, Маріуполь, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Київ, Біла Церква, Кропивницький, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Севастополь, Сімферополь, Суми, Тернопіль, Ужгород, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів.

На базі локальних оцінок були розраховані регіональні оцінки для кожної області, частково включаючи АР Крим і непідконтрольну територію Донецької та Луганської областей. Сума регіональних оцінок складає національну оціночну чисельність кожної із груп. У звіті подаються окремо показники оцінки чисельності національного рівня для всієї території України та для її підконтрольної частини.

Джерела інформації, які використовувалися для оцінки чисельності ключових груп

- Результати біоповедінкових досліджень серед ЛВНІ, СП, ЧСЧ, які було проведено в другій половині 2017 – на початку 2018 року (далі – BBS 2017/18)¹¹.
- Результати біоповедінкових досліджень серед ключових груп, проведених у 2015–2016 рр. (далі – BBS 2015/16).
- Державна медична статистика: перебування на обліку в наркологічних диспансерах; проходження лікування на базах наркологічних стаціонарів, участь у програмах замісної підтримувальної терапії.
- Статистичні дані поліції та прокуратури щодо кількості громадян України, які вчинили кримінальні правопорушення за ст. 307 і 309.
- Дані НУО щодо охоплення послугами ключових груп: користування профілактичними послугами в мережі недержавних громадських організацій (бази даних SYREX, Syrexcloud¹²).
- Кількість ЧСЧ, які здійснювали пошук партнерів-чоловіків на інтернет-сайтах знайомств.

11 Сазонова Я., Салюк Т. Основні результати біоповедінкових досліджень серед ключових груп. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018 (http://aph.org.ua/wp-content/uploads/2018/07/OSNOVNI-REZULTATY_A4_10.07.2018_Cajt.pdf)

12 Бази даних SYREX та SyrexCloud – системи управління базами даних, розроблені МБФ «Альянс громадського здоров'я» за фінансової підтримки Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом і малярією та CDC/PEPFAR. Ця програма використовується для моніторингу і обліку в проектах профілактики ВІЛ та тестування на ВІЛ швидкими тестами.

- Офіційна статистика щодо чисельності населення України станом на 1 січня 2018 року (Державна служба статистики України). Для АР Крим, міст Сімферополь та Севастополь використано дані Управління Федеральної служби державної статистики Російської Федерації по Республіці Крим та м. Севастополь, що знаходяться у вільному доступі на сайті <http://crimea.gks.ru/>.

Методи дослідження

Дослідження з оцінки чисельності прихованих груп є «кабінетним» за своєю формою, тобто передбачає аналіз вторинної інформації (аналіз та співставлення офіційної статистики, даних досліджень та ін.). Розрахунки оціночної чисельності на локальному рівні здійснюються за допомогою методу коефіцієнтів, повторного охоплення, послідовної вибірки (*successive sample*) та зворотного методу обстеження.

Локальні оцінки підлягали процедурі валідації. Для отримання регіональних та національних оцінок використовувалися методи триангуляції та екстраполяції.

Метод коефіцієнтів

Метод коефіцієнтів (*multiplier method*) – метод оціночної чисельності, який застосовується у разі наявності двох незалежних джерел даних, наприклад, даних щодо кількості представників групи, які отримали конкретний вид послуги, та розрахунків дослідження (пропорції учасників дослідження, які поділяють вказану характеристику).

Умови для використання даного методу:

- джерела даних мають бути незалежними один від одного;
- обидва джерела даних повинні визначати популяцію однаково;
- часовий період, вікові характеристики, географія, які презентують обидва джерела, мають бути однакові;
- обидва джерела повинні мати дані належної якості;
- певні обмеження даних можуть бути наявними, але вони мають бути чітко визначені.

Обчислення оціночної чисельності за допомогою методу коефіцієнтів проводилося згідно формули:

$$O_1 = M/P, \text{ де}$$

O_1 – оціночна чисельність групи;

M – кількісний статистичний показник зареєстрованих представників групи в певній базі даних;

P – частка представників групи, які в рамках дослідження підтвердили свою реєстрацію в певній базі даних.

У Таблиці 1 представлено показники, які розраховані згідно методу коефіцієнтів для оцінки групи ЛВНІ, в Таблиці 2 – для групи СП та в Таблиці 3 – для оцінки групи ЧСЧ.

Таблиця 1. Показники, що використовувалися для визначення оціночної чисельності ЛВНІ, які розраховуються за методом коефіцієнтів, та джерела вихідних даних для їх обчислення

Показник	Джерело даних в дослідженні	Джерело статистичної інформації
<p>1) Оцінка на основі показника перебування на медичному диспансерному обліку у зв'язку зі вживанням наркотичних речовин внутрішньовенно</p>	<p>Запитання анкети: «Чи перебуваєте Ви на обліку в державному наркологічному закладі у зв'язку із вживанням наркотиків внутрішньовенно?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Форма звітності N11 «Звіт про захворювання осіб з розладами психіки та поведінки через уживання психоактивних речовин», щорічна. Таблиця 2120 «Кількість осіб з розладами психіки через уживання наркотичних речовин внутрішньовенно». Показник «серед осіб під наглядом на кінець звітного періоду» Обласні та міські державні клінічні наркологічні диспансери</p>
<p>2) Оцінка на основі показника охоплення лікувальними послугами наркологічних стаціонарів</p>	<p>Запитання анкети: «Вкажіть, будь ласка, чи проходили Ви протягом останніх двох років курс лікування в державному наркологічному закладі? У стаціонарі в 2016/2017 році» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>1) Форма звітності N11 «Звіт про захворювання осіб з розладами психіки та поведінки через уживання психоактивних речовин», щорічна. Таблиця 2300 «Склад осіб у наркологічному стаціонарі». Показники: «Розлади психіки та поведінки через уживання опіоїдів, канабіноїдів, кокаїну, галюциногенів, кількох наркотичних речовин та інших психоактивних речовин, усього». За 2016 та 2017 рр. 2) Форма №32-здоров «Звіт щодо осіб, які мають розлади психіки через уживання психоактивних речовин», піврічна. Таблиця 2100 «Контингент та лікування осіб, які мають розлади психіки через уживання психоактивних речовин». Показник «Розлади психіки і поведінки через уживання опіоїдів – охоплено стаціонарним/амбулаторним лікуванням». Включає дані щодо кількості осіб з диспансерної групи нагляд, які закінчили стаціонарне лікування на кінець звітного періоду, в т. ч. проліковані у денних наркологічних стаціонарах. За 2016 та 2017 рр. Обласні та міські державні клінічні наркологічні диспансери</p>

Показник	Джерело даних в дослідженні	Джерело статистичної інформації
<p>3) Оцінка на основі показника «незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (або без мети збути)»</p>	<p>Запитання анкети: «Чи затримувала Вас за останні 12 міс. міліція (поліція) у зв'язку із розповсюдженням наркотичних речовин / зберіганням наркотичних речовин?» / «Якщо затримувала міліція (поліція), чи складала офіційний протокол затримання?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість осіб, яких повідомлено про підозру за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр. Виявлено осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр. Вчинили кримінальні правопорушення у стані сп'яніння наркотичного або токсичного, або психотропного за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр. Статистичні дані наркополіції та прокуратури.</p>
<p>4) Оцінка на основі показника «охоплення представників групи замісною підтримувальною терапією (ЗПТ)»</p>	<p>Запитання анкети: 1) Чи отримували Ви у 2016 році метадон або бупренорфін у програмі замісної підтримувальної терапії (ЗПТ)? 2) Чи отримуєте Ви зараз метадон або бупренорфін у програмі замісної підтримувальної терапії (ЗПТ)? Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість осіб, що отримували ЗПТ в усіх лікувальних закладах міста протягом 2016 року Кількість осіб, що отримували ЗПТ в усіх лікувальних закладах міста, станом на 2017 рік База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>5) Оцінка на основі показника реєстрації в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність</p>	<p>Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку або індивідуальний код), яка працює зі споживачами ін'єкційних наркотиків?» / «Чи отримували Ви безкоштовно стерильні голки/шприци в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» / «Чи робили Ви тест на гепатит С швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість клієнтів-ЛВНІ, зареєстрованих у мережі НУО, станом на 31.12.2017 База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>

Показник	Джерело даних в дослідженні	Джерело статистичної інформації
<p>6) Оцінка на основі показника «роздача шприців\голок»</p>	<p>Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї організації стерильні голки/шприци?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЛВНІ, які отримали шприци/голки в мережі НУО (середній показник за 6 міс.) База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>7) Оцінка на основі показника «роздача презервативів»</p>	<p>Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї організації презервативи?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЛВНІ, які отримали презервативи в мережі НУО (середній показник за 6 міс.) База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>8) Оцінка на основі показника тестування на ВІЛ за допомогою швидкого тесту в НУО</p>	<p>Запитання анкети: «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 році? (окремо за роками)» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЛВНІ, що пройшли тестування за допомогою швидких тестів на ВІЛ протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками) База даних SYREX, Sugexcloud (OCF), МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>9) Оцінка на основі показника тестування на гепатит С за допомогою швидкого тесту в НУО</p>	<p>Запитання анкети: «Чи проходили Ви тестування на гепатит С за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 році? (окремо за роками)» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЛВНІ, що пройшли тестування за допомогою швидких тестів на гепатит С протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками) База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>

Таблиця 2. Показники для визначення оціночної чисельності СП, що розраховувалися за методом коефіцієнтів, та джерела вихідних даних для їх обчислення

Показник	Джерело даних в дослідженні	Джерело статистичної інформації
<p>1) Оцінка на основі показника реєстрації в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність</p>	<p>Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку або індивідуальний код), яка працює зі секс-працівниками?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість клієнтів-СП, зареєстрованих в мережі НУО, станом на 31.12.2017</p> <p>База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>2) Оцінка на основі показника «роздача презервативів»</p>	<p>Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї громадської організації чоловічі/жіночі презервативи?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість СП, які отримали презервативи в мережі НУО (середній показник за 6 міс.)</p> <p>База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>3) Оцінка на основі показника тестування на ВІЛ за допомогою швидкого тесту в НУО</p>	<p>Запитання анкети: «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2017 році? (окремо за роками)» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість СП, які пройшли тестування за допомогою швидких тестів на ВІЛ протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками)</p> <p>База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>4) Оцінка на основі показника «подвійна проблематика»</p>	<p>Запитання в дослідженні ЛВНІ: «Із числа партнерів, з якими Ви вступали в сексуальний контакт упродовж останніх трьох місяців (90 днів), яка кількість із них належала до категорій комерційних партнерів (які Вам давали винагороду за секс)?»</p> <p>Запитання в дослідженні СП: «Чи вживали Ви наркотики ін'єкційним шляхом протягом останніх 30 днів (останнього місяця)?» Дослідження: BBS 2017/18 серед СП та ЛВНІ</p>	<p>Розрахована оціночна чисельність ЛВНІ на рівні кожного міста, 2018 р.</p>

Таблиця 3. Показники для визначення оціночної чисельності ЧСЧ, що розраховувалися за методом коефіцієнтів, та джерела вихідних даних для їх обчислення

Показник	Джерело даних в дослідженні	Джерело статистичної інформації
<p>1) Оцінка на основі показника реєстрації в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність</p>	<p>Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку або індивідуальний код), яка працює з чоловіками, що практикують секс із чоловіками?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість клієнтів-ЧСЧ, зареєстрованих в мережі НУО, станом на 31.12.2017 База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>2) Оцінка на основі показника «роздача презервативів»</p>	<p>Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї громадської організації чоловічі/жіночі презервативи?» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЧСЧ, які отримали презервативи в мережі НУО (середній показник за 6 міс.) База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>3) Оцінка на основі показника тестування на ВІЛ за допомогою швидкого тесту в НУО</p>	<p>Запитання анкети: «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2017 році? (окремо за роками)» Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЧСЧ, які пройшли тестування за допомогою швидких тестів на ВІЛ протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками) База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»</p>
<p>4) Оцінка на основі показника наявності профілів на інтернет-сайтах знайомств</p>	<p>Запитання анкети: «Чи є у Вас профілі (особисті сторінки) на сайтах Інтернету зараз?» / «Якщо «Ви користуєтеся інтернет-сайтами знайомств/мобільними додатками» для пошуку сексуальних партнерів, то якими саме?» / «Вкажіть, скільки у Вас профілів на інтернет-сайтах знайомств / у мобільних додатках?» 1) bluesystem.ru 2) qguys.ru Дослідження: BBS 2017/18</p>	<p>Кількість ЧСЧ, які мають активні профілі на сайтах: 1) bluesystem.ru 2) qguys.ru</p>

Метод «повторне охоплення»

Традиційний метод «повторного охоплення» базується на результатах дослідження. Даний метод передбачає відвідування певних локацій, де, як відомо, збираються представники ключових груп з двох окремих причин/подій. При першому та другому візитах дослідницька команда відзначає всіх (роздає унікальний об'єкт), хто є наявним в даній локації, та перераховує тих, хто був наявний і при першому, і при другому візитах.

Зважаючи на обмежені ресурси, в Україні не проводиться окремих досліджень за методом «повторного охоплення». Але національними експертами був запропонований метод «модернізованого повторного охоплення», який довів надійність своїх оцінок в дослідженнях з оцінки чисельності 2012, 2014 та 2016 років.

Даний метод розрахунку використовує дані двох послідовних раундів біоповедінкових досліджень. У даному випадку «унікальним об'єктом» є участь у двох послідовних раундах біоповедінкових досліджень.

Розрахунок проводиться за формулою:

$$O_2 = (S_1 + S_2) / R, \text{ де}$$

O_2 – оцінка розміру популяції групи;

S_1 – загальна кількість представників групи, які були охоплені при першому візиті (у нашому випадку – дослідженні);

S_2 – загальна кількість представників групи, які були охоплені при другому візиті (у нашому випадку – дослідженні);

R – загальна кількість представників групи, які були охоплені при першому і другому візитах [у нашому випадку – дослідженнях).

Джерела даних, які використовуються для розрахунку за методом «модернізованого повторного охоплення» представлені в Таблиці 4.

Таблиця 4. Джерела даних, які використовуються для розрахунку оцінок чисельності за методом «модернізованого повторного охоплення».

Цільова група	Перше дослідження	Друге дослідження	Участь в обох дослідженнях
ЛВНІ	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2015	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2017	Кількість респондентів, які ствердно відповіли на запитання анкети: «Чи брали Ви участь у подібних дослідженнях у 2015 році (коли Вас запросив Ваш друг/знайомий та дав Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання та проходили тестування на ВІЛ та гепатит С) у місті, в якому ми зараз перебуваємо?» Дослідження: BBS 2017
СП	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2015–16	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2017–18	Кількість респондентів, які ствердно відповіли на запитання анкети: «Чи брали Ви участь у подібних дослідженнях 2015–2016 рр. (коли Вас запросила Ваша подруга/знайома та дала Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання та проходили тестування на ВІЛ) у місті, в якому ми зараз перебуваємо?» (для RDS) та «Чи брали Ви участь у подібному (біоповедінковому) дослідженні 2015–2016 рр. у місті, де ми зараз знаходимось, коли Вам задавали запитання про Вашу сексуальну поведінку та Ви проходили тестування на ВІЛ?» (для TLS) Дослідження: BBS 2017–18
ЧСЧ	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2015-16	Кількість респондентів, які взяли участь в дослідженні – Дослідження: BBS 2017-18	Кількість респондентів, які ствердно відповіли на запитання анкети: «Чи брали Ви участь у подібних дослідженнях 2015–2016 рр. (коли Вас запросив Ваш друг/знайомий та дав Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання та проходили тестування на ВІЛ) у місті, в якому ми зараз перебуваємо?» Дослідження: BBS 2017–18

Метод послідовної вибірки

Даний метод базується на баєсовському (Bayesian) підході до оцінки чисельності з використанням даних, що були зібрані згідно з методикою RDS, запропонованою групою дослідників Університету Каліфорнії в Лос-Анджелесі на чолі з Марком Хендкоком.¹³

Даний метод оцінює розмір популяції, використовуючи лише дані дослідження RDS, які впорядковані за ступенем мережі, та не звертає увагу на структуру мережі в рекрутинговій послідовності RDS. Він базується на припущенні, що респондент з вищим ступенем мережі матиме шанси бути раніше рекрутованим до вибірки дослідження, ніж респонденти з нижчим ступенем мережі. Для розрахунку ступеня мережі даний метод використовує дані щодо розміру мережі, які повідомляються респондентом під час опитування. Для цього використовувався каскад із таких запитань:

- Пригадайте людей, котрі є Вашими знайомими (Ви знаєте їхнє ім'я і вони знають Ваше), які вживали наркотики ін'єкційним шляхом протягом останніх 30 днів/які мали статеві контакти із партнерами-чоловіками протягом останніх 6 міс./які надавали сексуальні послуги за винагороду протягом останніх 6 міс. Назвіть, будь ласка, їхню кількість.
- Скількох із них Ви бачили впродовж останніх 30 днів?
- Чи всі з них досягли 14 років і більше?
- Скільки з них живе або проводить більшість часу в місті опитування?

Оціночна чисельність за цим методом розрахована для групи ЛВНІ, ЧСЧ та СП для чотирьох міст, де реалізовувалася методика RDS. Розрахунок здійснювався в статистичному пакеті RDS-Analyst, який містить спеціальний функціонал для проведення розрахунку згідно з цим методом.¹⁴

Зворотний метод обстеження

Даний метод запропонований у керівництві ВООЗ як один із нових підходів до оцінки чисельності, який базується на даних біоповедінкового дослідження.¹⁵ Він коректує або модифікує загальну оціночну чисельність групи, що наявна в генеральній сукупності, базуючись на реальних спостереженнях під час проведення біоповедінкового дослідження.

Перелік всіх локацій збирався в рамках формативного дослідження серед секс-працівників для міст, в яких реалізовувалася методика TLS. Під час проведення дослідження були отримані дані із щоденників відвідування точок, що були включені до вибірки біоповедінкового дослідження, щодо кількості присутніх СП на таких

13 Handcock MS, Gile KJ, Mar CM. Estimating the size of populations at high risk for HIV using respondent-driven sampling data. *Biometrics*. 2015;71(1):258–266

14 Mark S. Handcock, Ian E. Fellows, Krista J. Gile (2014) RDS Analyst: Software for the Analysis of Respondent-Driven Sampling Data, Version 0.42, URL <http://hpmrg.org>

15 *Biobehavioural Survey Guidelines For Populations At Risk For HIV* /WHO, UNAIDS, Fhi360, CDC, PEPFAR/<http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/258924/9789241513012-eng.pdf;jsessionid=21EA04C48E444B88003B59473C897366?sequence=1>

точках, кількості тих, хто взяв участь у дослідженні, кількості СП, які відмовилися взяти участь у дослідженні. Дана інформація згідно методу «зворотного обстеження» може бути екстрапольована на всі інші точки СП, які не були включені до вибірки біоповедінкового дослідження за формулою:

$$O_3 = 1/n \times \sum_{i=1}^n Y_i / M_i \times M, \text{ де}$$

O_3 – оцінка розміру популяції групи;

n – загальна кількість відібраних точок, які включені до вибірки біоповедінкового дослідження;

Y_i – кількість представників групи, яких спостерігала дослідницька команда на точці дослідження «і»;

M_i – оціночна чисельність представників групи на сайті дослідження «і»;

M – загальна оціночна чисельність представників групи в генеральній сукупності, тобто сума M_i зі всіх точок, що є в генеральній сукупності.

Даний метод використовувався вперше для розрахунку оціночної чисельності в Україні.

Етапи обчислення оціночної чисельності груп підвищеного ризику інфікування ВІЛ в Україні

Валідація оцінок

Першим етапом забезпечення валідації оцінок є визначення найбільш широкого вірогідного (суто теоретичного) діапазону чисельності представників груп підвищеного ризику інфікування ВІЛ в кожному з міст, для яких розраховуються оцінки.

- **Як обмежувальний мінімум** використовується показник охоплення представників кожної з груп профілактичними послугами, що надаються НУО за підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я», з пониженням на результати валідації програмного охоплення незалежними експертами, якщо частка підтверджених клієнтів становила 80% або менше.
- **Як обмежувальний максимум** використовується показник чисельності населення міста віком від 15 до 59 років (усього населення, чоловічого, жіночого – відповідно до групи, що оцінюється). Попередні спроби розрахунків продемонстрували, що адекватним є використання обмеження на рівні 3–5% від відповідної групи населення міста зазначеного віку.

Тріангуляція оцінок

Для кожної групи розраховано декілька оцінок на локальному рівні. Оцінки чисельності в комплексі утворюють певний оціночний діапазон чисельності цільових груп. Це дає змогу проаналізувати та порівняти достовірність окремих методів й окреслити певний, найбільш імовірний оціночний діапазон на регіональному та національному рівнях. Ключовою позицією для визначення кінцевої оцінки чисельності групи є зона перетину максимальної кількості окремих оціночних діапазонів. Щоб отримати єдину оцінку, використано метод усереднення. Усереднена оцінка включена до фінального оціночного діапазону на рівні окремого міста.

Екстраполяція оцінок

Використання зазначених методів оціночної чисельності та визначені джерела даних дають змогу провести розрахунок оціночної чисельності для окремих міст, в яких реалізувалися біоповедінкові дослідження серед ключових груп в 2017–2018 рр. Даний розділ описує підходи, використані для екстраполяції локальних оцінок на обласний та національний рівні.

У рамках процесу екстраполяції ми припускаємо, що населені пункти, які мають подібні характеристики з тими містами, в яких були розраховані локальні оцінки, можуть мати схожі оціночні чисельності групи. Критерії, які визнають від-

повідність населених пунктів, будуть визначені експертами і можуть включати: загальний розмір та щільність населення, наявність рекреаційних або туристичних зон, близькість до міжнародних кордонів або наявність міжнародних трас, де відбувається надання сексуальних послуг за плату, або незаконний оборот наркотиків, кількість зареєстрованих осіб у зв'язку із наркозалежністю або осіб, які пройшли лікування у зв'язку із наркозалежністю, тощо.

Для міста Севастополя та АР Крим застосовувалися дані Управління Федеральної служби державної статистики Російської Федерації щодо Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Для Севастополя застосовувався єдиний доступний показник – загальна кількість чоловіків та жінок працездатного віку (16–59 – для чоловіків, 16–54 – для жінок)¹⁶.

Після проведеної стратифікації населених пунктів кожна область отримує екстраполяційний множник для перенесення чисельності окремого міста цієї області на обласний рівень.

Екстраполяційний множник для визначення чисельності ЛВНІ буде розрахований за формулою:

$$(NR / NC + AR / AC) / 2, \text{ де}$$

NR – чисельність загального населення регіону віком від 16 до 59 років;

NC – чисельність населення центрального міста обласного значення віком від 16 до 59 років;

AR – кількість наркозалежних, які перебувають на наркологічному обліку у зв'язку із лікуванням, в регіоні;

AC – кількість наркозалежних, які перебувають на наркологічному обліку у зв'язку із лікуванням, в центральному місті регіону

Такий усереднений показник забезпечує можливість урахування припущення щодо специфіки співвідношення чисельності ЛВНІ в центральному місті та в інших містах регіону. Тобто, з одного боку, врахувати те, що в невеликих містах концентрація ЛВНІ є меншою, ніж у великих, з іншого – зважити на те, що для ЛВНІ, які мешкають у невеликих містах, послуги наркологічних установ є менш доступними і, відповідно, вони мають менше шансів потрапити на наркологічний облік. Додаткові зміни можуть бути включені для формування множника після погодження експертною групою, як для всіх, так і для окремих областей.

Екстраполяція оцінок чисельності СП. В якості екстраполяційного множника використовується показник співвідношення міського жіночого населення області до жіночого населення обласного центру регіону віком від 16 до 59 років. Екстраполяція на чоловіче населення не проводиться, зважаючи на думку експертів та надавачів послуг, які працюють із секс-працівниками, що чоловіки секс-працівники, які надають послуги жінкам, локалізовані саме в обласних центрах. Екстраполяційний множник застосовувався не до всіх локальних оцінок, оскільки, як вважають експерти, надання сексуальних послуг за плату є поширеною практикою переважно у великих містах або в курортних зонах.

¹⁶ Численность населения городских округов и муниципальных районов Республики Крым по основным возрастным группам по состоянию на 01.01.2018 года <http://crimea.gks.ru/>

Додаткові зміни можуть бути включені для формування множника після погодження експертною групою, як для всіх, так і для окремих областей.

Екстраполяція оцінок чисельності ЧСЧ. В якості екстраполяційного множника використовується показник співвідношення чоловічого населення області до чоловічого населення обласного центру віком від 16 до 59 років. Обґрунтування застосування екстраполяційного множника, визначеного на основі статистичних даних населення, до всіх локальних оцінок без виключення зумовлено припущенням, що питома частка ЧСЧ в чоловічому населенні не має значних відмінностей в різних регіонах. А припущення щодо меншої концентрації ЧСЧ у невеликих містах можна пояснити тим, що в них спостерігається вищий рівень стигматизації ЧСЧ, ніж у великих. Додаткові зміни можуть бути включені для формування множника після погодження експертною групою, як для всіх, так і для окремих областей.

Сума всіх обласних оцінок складає оцінку чисельності національного рівня для кожної із груп.

Поширення та застосування оцінок чисельності ключових груп

Розраховані оцінки чисельності розміру груп, що піддаються ризику інфікування ВІЛ, можуть бути рекомендовані до застосування в наступних цілях:

- Визначення знаменника для розрахунку індикаторів щодо охоплення ключових груп різними видами послуг
- Використання як одного із джерел даних для моделей прогнозування розвитку епідемії ВІЛ (напр., Spectrum, Optima, AEM)
- Оцінка впроваджених програм, досягнених індикаторів, планування наступних програмних активностей
- Планування та перерозподіл ресурсів для проведення програмних активностей
- Інформування надавачів послуг та фасилітація програмного моніторингу і оцінки
- Проведення інформаційної та адвокаційної політики

Розрахунок оцінок чисельності групи ЛВНІ

Розрахунок оцінок чисельності ЛВНІ на локальному рівні

Для групи ЛВНІ було розраховано 18 оцінок з використанням семи різних баз джерел даних.

Оцінка чисельності ЛВНІ на основі показника перебування під медичним наглядом у зв'язку із вживанням наркотичних речовин внутрішньовенно

У Таблиці 5 представлено розрахунок локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника перебування під медичним наглядом у зв'язку із вживанням наркотичних речовин внутрішньовенно, з урахуванням таких параметрів:

Джерело статистичних даних – ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», обласні та міські державні клінічні наркодиспансери.

Форми статистичної звітності – Форма звітності №11 «Звіт про захворювання осіб з розладами психіки та поведінки через вживання психоактивних речовин», щорічна. Таблиця 2120 «Кількість осіб з розладами психіки через уживання наркотичних речовин внутрішньовенно», графа 2 – «серед осіб під наглядом на кінець звітного періоду» станом на кінець 2017 року.

Показник для визначення коефіцієнта – Запитання анкети: «Чи перебуваєте Ви на обліку в державному наркологічному закладі у зв'язку із вживанням наркотиків внутрішньовенно?»

Таблиця 5. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі перебування під диспансерним наглядом у державних наркологічних закладах

Місто	Кількість осіб, які перебувають під диспансерним наглядом	Частка опитаних ЛВНІ, які вказали на перебування під диспансерним наглядом	Оцінка: диспансерний нагляд
Вінниця	651	0,090	7233
Луцьк	805	0,464	1735
Дніпро	1025	0,229	4476
Донецьк	-	0,231	-
Житомир	390	0,268	1455
Ужгород	206	0,132	1561
Запоріжжя	3664	0,415	8829
Івано-Франківськ	424	0,630	673
Кропивницький	341	0,178	1916
Сєверодонецьк	260	0,396	657
Львів	499	0,164	3043
Миколаїв	1535	0,573	2679
Одеса	1992	0,186	10 710
Полтава	2038	0,606	3363
Рівне	597	0,385	1551
Суми*	-	0,199	-
Тернопіль	435	0,407	1069
Харків	1393	0,329	4234
Херсон	1881	0,336	5598
Хмельницький	992	0,353	2810
Черкаси	587	0,297	1976
Чернівці	389	0,481	809
Чернігів	1160	0,413	2809
Київ	7786	0,208	37 433
Мелітополь	544	0,195	2790
Кривий Ріг	1428	0,381	3748
Біла Церква	197	0,375	525
Васильків	58	0,093	624
Фастів	87	0,161	540
Севастополь	-	0,144	-

* Після моніторингового візиту до КЗ СОР «Обласного наркологічного диспансеру» було прийнято рішення виключити дані щодо диспансерного нагляду в м. Суми.

Оцінка на основі показника охоплення лікувальними послугами наркологічних стаціонарів

У Таблицях 6 і 7 представлено розрахунок локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника охоплення лікувальними програмами наркологічних стаціонарів, з урахуванням таких параметрів:

Джерело статистичних даних – Обласні та міські державні клінічні наркологічні диспансери.

Форми статистичної звітності:

- 1) Форма звітності №11** «Звіт про захворювання осіб з розладами психіки та поведінки через уживання психоактивних речовин», щорічна. Таблиця 2300 «Склад осіб у наркологічному стаціонарі». Показники: «Розлади психіки та поведінки через уживання опіоїдів, канабіноїдів, кокаїну, галюциногенів, кількох наркотичних речовин та інших психоактивних речовин, усього». За 2016 та 2017 роки.
- 2) Форма №32-здоров** «Звіт щодо осіб, які мають розлади психіки через уживання психоактивних речовин», піврічна. Таблиця 2100 «Контингент та лікування осіб, які мають розлади психіки через уживання психоактивних речовин». Показник «Розлади психіки і поведінки через уживання опіоїдів – охоплено стаціонарним/амбулаторним лікуванням». Включає дані щодо кількості осіб диспансерної групи нагляду, які закінчили стаціонарне лікування на кінець звітного періоду, в тому числі проліковані у денних наркологічних стаціонарах. За 2016 та 2017 роки.

Показник для визначення коефіцієнта – Запитання анкети: «Вкажіть, будь ласка, чи проходили Ви протягом останніх двох років курс лікування в державному наркологічному закладі? У стаціонарі в: 2016 / 2017 р.».

Таблиця 6. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі охоплення послугами наркологічних стаціонарів (згідно з Формою №11)

Місто	Кількість осіб, які пройшли лікування		Частка опитаних ЛВНІ, які вказали, що проходили лікування		Оцінка: госпіталізація (1)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця	231	232	0,010	0,005	23 100	46 400
Луцьк	105	99	0,040	0,020	2625	4 950
Дніпро	957	1019	0,060	0,040	15 950	25 475
Донецьк	–	–	0,030	0,020	–	–
Житомир	371	330	0,080	0,045	4638	7333
Ужгород	28	23	0,020	0,009	1400	2556
Запоріжжя	1018	943	0,070	0,050	14 543	18 860
Івано-Франківськ	92	51	0,050	0,034	1840	1500
Кропивницький	203	268	0,010	0,012	20 300	22 333
Сєвєродонецьк	4	3	0,050	0,041	80	73
Львів	364	387	0,030	0,021	12 133	18 429
Миколаїв	470	310	0,090	0,046	5222	6739
Одеса	1485	1621	0,020	0,005	74 250	324 200
Полтава	1138	1152	0,160	0,136	7113	8471
Рівне	73	61	0,030	0,056	2433	1089
Суми*	–	–	0,030	0,008	–	–
Тернопіль	16	55	0,010	0,005	1600	11 000
Харків	741	414	0,070	0,032	10 586	12 938
Херсон	220	248	0,010	0,014	22 000	17 714
Хмельницький	75	65	0,010	0,013	7500	5000
Черкаси	628	497	0,090	0,076	6978	6539
Чернівці	53	43	0,050	0,030	1060	1433
Чернігів	323	303	0,070	0,046	4614	6587
Київ	1740	1564	0,010	0,006	174 000	260 667
Мелітополь	47	51	0,020	0,012	2350	4250
Кривий Ріг	490	543	0,050	0,031	9800	17 516
Біла Церква	–	–	0,010	0,010	–	–
Васильків	–	–	0,020	0,002	–	–
Фастів	–	–	0,020	0,003	–	–
Севастополь	–	–	0,010	0,009	–	–

* Після моніторингового візиту до КЗ СОР «Обласного наркологічного диспансеру» було прийнято рішення виключити дані щодо кількості осіб, що пройшли лікування у зв'язку з наркозалежністю в м. Суми.

Таблиця 7. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі охоплення послугами наркологічних стаціонарів (згідно з Формою №32-здоров)

Місто	Кількість осіб, які пройшли лікування		Частка опитаних ЛВНІ, які вказали, що проходили лікування		Оцінка: госпіталізація (2)		
	Рік	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця		148	116	0,010	0,005	14 800	23 200
Луцьк		14	15	0,040	0,020	350	750
Дніпро		215	141	0,060	0,040	3583	3525
Донецьк		-	-	0,030	0,020	-	-
Житомир		360	148	0,080	0,045	4500	3289
Ужгород		28	22	0,020	0,009	1400	2444
Запоріжжя		445	454	0,070	0,050	6357	9080
Івано-Франківськ		74	39	0,050	0,034	1480	1147
Кропивницький		62	76	0,010	0,012	6200	6333
Севєродонецьк		25	29	0,050	0,041	500	707
Львів		83	130	0,030	0,021	2767	6190
Миколаїв		359	478	0,090	0,046	3989	10 391
Одеса		353	290	0,020	0,005	17 650	-
Полтава		398	315	0,160	0,136	2488	2316
Рівне		58	43	0,030	0,056	1933	768
Суми*		-	-	0,030	0,008	-	-
Тернопіль		63	37	0,010	0,005	6300	7400
Харків		116	115	0,070	0,032	1657	3594
Херсон		182	171	0,010	0,014	18 200	12 214
Хмельницький		54	60	0,010	0,013	5400	4615
Черкаси		229	170	0,090	0,076	2544	2237
Чернівці		32	21	0,050	0,030	640	700
Чернігів		216	260	0,070	0,046	3086	5652
Київ		459	509	0,010	0,006	45 900	84 833
Мелітополь		27	48	0,020	0,012	1350	4000
Кривий Ріг		418	321	0,050	0,031	8360	10 355
Біла Церква		52	49	0,010	0,010	5200	4900
Васильків		13	8	0,020	0,002	650	4000
Фастів		12	3	0,020	0,003	600	1000
Севастополь		-	-	0,010	0,009	-	-

* Після моніторингового візиту до КЗ СОР «Обласного наркологічного диспансеру» було прийнято рішення виключити дані щодо кількості осіб, що пройшли лікування у зв'язку з наркозалежністю в м. Суми.

Оцінка на основі показника охоплення замісною підтримувальною терапією (ЗПТ)

У Таблиці 8 представлено розрахунок локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника охоплення замісною підтримувальною терапією.

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Форми статистичної звітності:

- Кількість осіб, які отримували ЗПТ, в усіх лікувальних закладах міста протягом 2016 року
- Кількість осіб, які отримували ЗПТ, в усіх лікувальних закладах міста станом на 2017 рік

Показник для визначення коефіцієнта:

- Чи отримували Ви у 2016 році метадон або бупренорфін у програмі замісної підтримувальної терапії (ЗПТ)?
- Чи отримуєте Ви зараз метадон або бупренорфін у програмі замісної підтримувальної терапії (ЗПТ)?

Таблиця 8. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі охоплення замісною підтримувальною терапією (ЗПТ)

Місто	Кількість осіб, які отримували ЗПТ		Частка опитаних ЛВНІ, які вказали, що отримували ЗПТ		Оцінка: ЗПТ	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця	395	386	0,004	0,000	98 750	–
Луцьк	171	204	0,134	0,144	1276	1417
Дніпро	679	680	0,005	0,005	135 800	136 000
Донецьк	–	–	0,014	0,000	–	–
Житомир	185	189	0,086	0,072	2151	2625
Ужгород	49	41	0,016	0,010	3063	4100
Запоріжжя	249	260	0,000	0,009	–	28 889
Івано-Франківськ	271	291	0,151	0,110	1795	2645
Кропивницький	218	233	0,010	0,015	21 800	15 533
Сєверодонецьк	152	155	0,144	0,186	1056	833
Львів	189	207	0,020	0,010	9450	20 700
Миколаїв	708	788	0,071	0,070	9972	11 257
Одеса	363	479	0,018	0,016	20 167	29 938
Полтава	396	407	0,195	0,153	2031	2660
Рівне	144	151	0,041	0,017	3512	8882
Суми	303	327	0,024	0,021	12 625	15 571

Місто	Кількість осіб, які отримували ЗПТ		Частка опитаних ЛВНІ, які вказали, що отримували ЗПТ		Оцінка: ЗПТ	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Рік						
Тернопіль	185	191	0,066	0,082	2803	2329
Харків	322	310	0,086	0,091	3744	3407
Херсон	156	148	0,062	0,051	2516	2902
Хмельницький	324	322	0,000	0,000	–	–
Черкаси	153	173	0,047	0,032	3255	5406
Чернівці	101	102	0,030	0,028	3367	3643
Чернігів	176	202	0,053	0,046	3321	4391
Київ	1327	1501	0,077	0,056	17 234	26 804
Мелітополь	83	82	0,007	0	11 857	–
Кривий Ріг	693	740	0,009	0,003	77 000	246 667
Біла Церква	101	101	0,100	0,111	1010	910
Васильків	–	–	0,022	0,005	–	0
Фастів	96	99	0,139	0,197	691	503
Севастополь	–	–	0,003	–	–	–

Оцінка на основі показника «незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (або без мети збуту)»

У Таблиці 9 представлено розрахунок локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника щодо підозри/скоєння кримінального правопорушення за ст. 307 та/або 309 ККУ. У рамках дослідження ця оцінка була виконана вперше.

Джерело статистичних даних – наркополіція та прокуратура.

Форми статистичної звітності:

- «Кількість осіб, яких повідомлено про підозру за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр.»
- «Виявлено осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр.»
- «Вчинили кримінальні правопорушення у стані сп'яніння наркотичного або токсичного або психотропного за ст. 307 і/або 309 впродовж 2016 та 2017 рр.»

Показник для визначення коефіцієнта:

- «Чи затримувала Вас за останні 12 місяців міліція (поліція) у зв'язку із розповсюдженням наркотичних речовин / зберіганням наркотичних речовин?» / «Якщо затримувала міліція (поліція), чи складала офіційний протокол затримання?»

Таблиця 9. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі даних щодо затримання за ст. 307 та/або 309 ККУ

Місто	Ст. 307, 309 січень-грудень 2017 року (дані по області)	Середнє відхилення між даними області та міста	Скоректована кількість зареєстрованих випадків на рівень міста	Чи затримувала Вас поліція у зв'язку із розповсюдженням / зберіганням наркотиків / чи складала офіційний протокол?	Оцінка: затримання поліції
Вінниця	501	79%	396	0,101	3923
Луцьк	134	63%	85	0,070	1210
Дніпро	2095	32%	662	0,065	10 185
Донецьк	-	14%	-	-	-
Житомир	357	64%	228	0,048	4756
Ужгород	148	62%	92	0,048	1927
Запоріжжя	783	60%	471	0,070	6736
Івано-Франківськ	235	66%	155	0,049	3164
Кропивницький	444	53%	235	0,011	21 353
Северодонецьк	646	21%	136	0,148	917
Львів	276	72%	198	0,041	4818
Миколаїв	452	74%	336	0,040	8398
Одеса	845	94%	794	0,060	13 816
Полтава	903	86%	778	0,050	15 558
Рівне	228	47%	107	0,044	2425
Суми	675	40%	273	0,074	3689

Місто	Ст. 307, 309 січень-грудень 2017 року (дані по області)	Середнє відхилення між даними області та міста	Скоректована кількість зареєстрованих випадків на рівень міста	Чи затримувала Вас поліція у зв'язку із розповсюдженням / зберіганням наркотиків / чи складала офіційний протокол?	Оцінка: затримання поліції
Тернопіль	78	83%	65	0,018	3591
Харків	901	58%	520	0,093	5594
Херсон	450	91%	410	0,038	10 789
Хмельницький	273	44%	119	0,014	8502
Черкаси	514	65%	336	0,088	3815
Чернівці	161	80%	129	0,056	2298
Чернігів	298	81%	243	0,038	6388
Київ	1362	96%	1308	0,072	18 161
Мелітополь	783	11%	84	0,056	1505
Кривий Ріг	2095	30%	634	0,050	12 672

Оцінки на основі показників реєстрації в мережі НУО, які здійснюють профілактичну діяльність, роздачу шприців, презервативів

У Таблиці 10 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі трьох показників:

1. Реєстрація в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність.
2. Отримання шприців.
3. Отримання презервативів.

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Форми статистичної звітності:

- Кількість клієнтів-ЛВНІ, що отримували послуги в НУО впродовж звітного періоду
- Кількість ЛВНІ, які отримали шприци/голки в мережі НУО впродовж звітного періоду
- Кількість ЛВНІ, які отримали презервативи в мережі НУО впродовж звітного періоду

Показники для визначення коефіцієнтів

- Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку чи індивідуальний код), яка працює зі споживачами ін'єкційних наркотиків?»/«Чи отримували Ви безкоштовно стерильні голки/шприци в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях чи в пунктах обміну шприців, через аптеки тощо протягом останніх 12 місяців?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» / «Чи робили Ви тест на гепатит С швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?»
- Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї організації шприци/голки?»
- Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 міс. від представника цієї організації презервативи?»

Таблиця 10. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі даних щодо реєстрації в мережі НУО, отримання голок/шприців та презервативів

Місто	Кількість ЛВНІ, що охоплені однією з послуг у 2017	Частка ЛВНІ, що сказали, що є клієнтами НУО	Оцінка: реєстрація в НУО	Кількість ЛВНІ, що отримали шприці/голки	Частка ЛВНІ, що сказали про шприці/голки	Оцінка: отримання шприців/голок	К-сть ЛВНІ, що отримали презервативи	Частка ЛВНІ, що сказали про презервативи	Оцінка: отримання презервативів
Вінниця	1326	0,342	3877	1317	0,156	8442	1259	0,144	8743
Луцьк	971	0,542	1792	895	0,498	1797	864	0,473	1827
Дніпро	11 262	0,379	29 715	10 575	0,245	43 163	2529	0,219	11 548
Донецьк	4451	0,215	20 702	4370	0,176	24 830	4195	0,170	24 676
Житомир	745	0,670	1112	880	0,618	1424	544	0,587	927
Ужгород	396	0,267	1483	811	0,194	4180	811	0,208	3899
Запоріжжя	3530	0,547	6453	3346	0,398	8407	3080	0,328	9390
Івано-Франківськ	1018	0,701	1452	1287	0,627	2053	1038	0,597	1739
Кропивницький	4202	0,509	8255	4033	0,301	13 399	3845	0,307	12 524
Севєродонецьк	860	0,539	1596	4033	0,349	11 556	2850	0,351	8120
Львів	3445	0,365	9439	1966	0,255	7709	2892	0,205	14 110
Миколаїв	5759	0,582	9895	6019	0,368	16 356	5518	0,363	15 201
Одеса	13 816	0,373	37 041	12 975	0,265	48 963	12 548	0,251	49 992
Полтава	2918	0,702	4157	2824	0,568	4972	2790	0,553	5045
Рівне	2730	0,541	5046	2389	0,425	5621	2389	0,397	6018
Суми	4619	0,479	9643	4191	0,467	8974	4054	0,455	8910

Місто	Кількість ЛВНІ, що охоплені однією з послуг у 2017	Частка ЛВНІ, що сказали, що є клієнтами НУО	Оцінка: реєстрація в НУО	Кількість ЛВНІ, що отримали шприці/голки	Частка ЛВНІ, що сказали про шприці/голки	Оцінка: отримання шприців/голок	К-сть ЛВНІ, що отримали презервативи	Частка ЛВНІ, що сказали про презервативи	Оцінка: отримання презервативів
Тернопіль	1 149	0,486	2364	990	0,401	2469	946	0,300	3153
Харків	7 492	0,599	12 508	6 671	0,471	14 163	6 582	0,439	14 992
Херсон	2 392	0,372	6 430	3 507	0,290	12 093	2 191	0,264	8 299
Хмельницький	3 500	0,631	5 547	3 037	0,610	4 979	3 039	0,545	5 576
Черкаси	3 980	0,733	5 430	4 925	0,668	7 373	3 653	0,630	5 798
Чернівці	2 936	0,644	4 559	2 020	0,508	3 976	2 819	0,447	6 306
Чернігів	2 444	0,591	4 135	2 818	0,524	5 378	2 001	0,497	4 026
Київ	23 841	0,477	49 981	19 984	0,282	70 865	18 663	0,257	72 619
Мелітополь	1 927	0,428	4 502	1 752	0,294	5 959	1 584	0	5 176
Кривий Ріг	12 848	0,282	45 560	10 645	0,203	52 438	10 423	0,197	52 909
Біла Церква	1 359	0,717	1 895	1 196	0,561	2 132	1 199	0,556	2 156
Васильків	540	0,575	939	434	0,262	1 656	436	0,225	1 938
Фастів	737	0,490	1 504	164	0,141	1 163	164	0,136	1 206
Севастополь	3 275	0,245	13 367	3 136	0,185	16 951	3 136	0,190	16 505

Оцінки на основі показників тестування швидкими тестами на ВІЛ в НУО

У Таблиці 11 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО.

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Форми статистичної звітності – Кількість ЛВНІ, які пройшли тестування за допомогою швидких тестів на ВІЛ протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками)

Показник для визначення коефіцієнта:

- «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 рр.? (окремо за роками)»

Таблиця 11. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних ЛВНІ, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВІЛ швидкими тестами	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця	1076	925	0,244	0,114	4410	8114
Луцьк	778	774	0,256	0,222	3039	3486
Дніпро	8028	8485	0,085	0,091	94 447	93 242
Донецьк	3379	2697	0,066	0,060	51 197	44 950
Житомир	706	587	0,316	0,324	2234	1812
Ужгород	425	530	0,095	0,095	4474	5579
Запоріжжя	2465	2603	0,296	0,259	8328	10 050
Івано-Франківськ	648	618	0,380	0,429	1705	1441
Кропивницький	3120	3255	0,273	0,301	11 429	10 814
Сєверодонецьк	601	2322	0,317	0,325	1896	7145
Львів	2527	2826	0,111	0,092	22 770	30 720
Миколаїв	3537	4330	0,268	0,290	13 198	14 931
Одеса	11 609	13 953	0,172	0,174	67 496	80 190
Полтава	2060	2357	0,367	0,369	5613	6388
Рівне	2042	1781	0,165	0,140	12 376	12 721
Суми	3160	3262	0,221	0,280	14 299	11 650

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних ЛВНІ, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВІЛ швидкими тестами	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Тернопіль	595	628	0,056	0,080	10 625	7850
Харків	5162	5215	0,310	0,384	16 652	13 579
Херсон	1463	1801	0,117	0,093	12 504	19 366
Хмельницький	3304	2953	0,371	0,286	8906	10 325
Черкаси	3758	3903	0,275	0,306	13 665	12 755
Чернівці	1815	2065	0,275	0,178	6600	11 601
Чернігів	896	1878	0,285	0,232	3144	8095
Київ	20 285	25 407	0,172	0,112	117 936	90 739
Мелітополь	1386	1684	0,180	0,065	7700	15 036
Кривий Ріг	7160	10 560	0,044	0,544	162 727	162 462
Біла Церква	602	1472	0,284	0,308	2120	2706
Васильків	340	624	0,298	0,230	1141	2026
Фастів	668	275	0,320	0,112	2088	1196
Севастополь	2969	1870	0,120	0,104	24 742	17 981

Оцінки на основі показників тестування швидкими тестами на ВГС в НУО

У Таблиці 12 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника тестування на ВГС швидкими тестами на базі НУО.

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Форми статистичної звітності:

Кількість ЛВНІ, які пройшли тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками).

Показник для визначення коефіцієнта:

- «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 рр.? (окремо за роками)»

Таблиця 12. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі показника тестування на ВГС швидкими тестами на базі НУО

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВГС швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних ЛВНІ, які пройшли тестування швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВГС швидкими тестами		
	Рік	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця		164	361	0,270	0,113	607	3195
Луцьк		240	1661	0,243	0,240	988	6921
Дніпро		1394	3903	0,082	0,740	17 000	5274
Донецьк		511	1239	0,054	0,420	9463	2950
Житомир		62	92	0,284	0,288	218	319
Ужгород		86	309	0,095	0,860	905	359
Запоріжжя		436	1225	0,243	0,206	1794	5947
Івано-Франківськ		166	331	0,307	0,372	541	890
Кропивницький		664	434	0,278	0,279	2388	1556
Сєвєродонецьк		176	358	0,230	0,179	765	2000
Львів		526	1570	0,128	0,102	4113	15 390
Миколаїв		632	2467	0,238	0,192	2655	12 849
Одеса		2328	6735	0,197	0,191	11 818	35 260
Полтава		590	1163	0,356	0,296	1657	3929
Рівне		478	846	0,143	0,118	3343	7169
Суми		633	1714	0,204	0,220	3103	7791
Тернопіль		165	285	0,042	0,055	3929	5182
Харків		1164	2972	0,247	0,313	4713	9494
Херсон		283	655	0,124	0,080	2282	8188
Хмельницький		763	1655	0,260	0,198	2935	8359
Черкаси		816	1939	0,243	0,251	3358	7725
Чернівці		387	900	0,255	0,193	1518	4663
Чернігів		331	837	0,244	0,179	1357	4676
Київ		4035	11 214	0,139	0,168	29 029	66 750
Мелітополь		264	731	0,151	0,076	1748	9618
Кривий Ріг		1284	3583	0,011	0,018	116 727	199 056
Біла Церква		149	503	0,216	0,300	690	1677
Васильків		30	246	0,301	0,274	100	898
Фастів		184	145	0,254	0,172	724	843
Севастополь		368	194	0,043	0,038	8558	5105

Оцінки на основі показників проекту СІТІ (кейс-менеджменту)

У Таблиці 13 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі показника проекту СІТІ (кейс-менеджменту).

Джерело статистичних даних: база даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Форми статистичної звітності: кількість відкритих кейсів у 2017 році.

Показник для визначення коефіцієнта: «Чи є Ви клієнтом кейс-менеджменту?»

Таблиця 13. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі показника проекту СІТІ (кейс-менеджмент)

Місто	Кількість відкритих кейсів у 2017 році	Частка опитаних ЛВНІ, які були клієнтами кейс-менеджменту в 2017 році	Оцінка: кейс-менеджмент
Вінниця	–	0,004	–
Луцьк	–	0,002	–
Дніпро	470	0,005	94 000
Донецьк	–	–	–
Житомир	–	0,010	–
Ужгород	–	–	–
Запоріжжя	59	0,002	29 500
Івано-Франківськ	–	0,004	–
Кропивницький	36	0,009	4000
Сєверодонецьк	–	0,034	–
Львів	98	0,000	–
Миколаїв	239	0,010	23 900
Одеса	1162	0,004	290 500
Полтава	190	0,084	2262
Рівне	19	0,009	2111
Суми	–	0,000	–
Тернопіль	–	0,000	–
Харків	344	0,007	49 143
Херсон	7	0,007	1000
Хмельницький	–	0,057	–

Місто	Кількість відкритих кейсів у 2017 році	Частка опитаних ЛВНІ, які були клієнтами кейс-менеджменту в 2017 році	Оцінка: кейс-менеджмент
Черкаси	252	0,057	4421
Чернівці	-	0,057	-
Чернігів	36	0,057	632
Київ	1238	0,057	21 719
Мелітополь	70	0,005	-
Кривий Ріг	1427	0,009	-
Біла Церква	-	-	-
Васильків	-	-	-
Фастів	22	-	-
Севастополь	83	0,007	-

Оцінки чисельності ЛВНІ на основі методу «повторне охоплення»

У Таблиці 14 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі методу «повторне охоплення».

Джерела інформації:

Дані щодо розміру вибірок біоповедінкових досліджень серед ЛВНІ у 2015 та 2017 рр.

Показник для визначення коефіцієнта:

«Чи брали Ви участь у подібному дослідженні у 2015 році (коли Вас запросив друг/знайомий та дав Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання і проходили тестування на ВІЛ та гепатит С) у місті, в якому ми зараз перебуваємо?»

Таблиця 14. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі методу «повторне охоплення»

Місто	Кількість опитаних ЛВНІ у 2015 році	Кількість опитаних ЛВНІ у 2017 році	Кількість ЛВНІ, які вказали, що брали участь у попередньому опитуванні	Оцінка: повторне охоплення
Вінниця	250	250	74	845
Луцьк	350	250	69	1268
Дніпро	500	548	34	8059
Донецьк	444	507	38	5924
Житомир	350	420	63	2333
Ужгород	150	200	46	652
Запоріжжя	150	250	34	1103
Івано-Франківськ	350	300	98	1071
Кропивницький	300	250	11	6818
Сєвєродонецьк	–	–	–	–
Львів	401	403	70	2309
Миколаїв	500	500	76	3289
Одеса	450	400	23	7826
Полтава	150	401	80	752
Рівне	400	299	76	1574
Суми	150	200	9	3333
Тернопіль	350	248	18	4822
Харків	200	300	19	3158
Херсон	400	350	42	3333
Хмельницький	450	250	69	1630
Черкаси	350	450	71	2218
Чернівці	150	250	44	852
Чернігів	360	400	140	1029
Київ	399	350	18	7758
Мелітополь	–	–	–	–
Кривий Ріг	–	–	–	–
Біла Церква	350	350	44	2784
Васильків	150	300	15	3000
Фастів	400	250	22	4545
Севастополь	401	350	50	2807

Оцінки чисельності ЛВНІ на основі методики послідовної вибірки RDS-A

У Таблиці 15 показано розрахунки локальних оцінок чисельності ЛВНІ на основі методики послідовної вибірки RDS-A.

Таблиця 15. Розрахунок локальних оцінок групи ЛВНІ на основі методики послідовної вибірки RDS-A

Місто	Оцінка – Послідовна вибірка (Posterior mean)	25% posterior quantile	90% posterior quantile
Вінниця	4359	2849	7154
Луцьк	2953	1798	5160
Дніпро	20 301	15 780	29 507
Донецьк	9296	6224	15 512
Житомир	988	627	1807
Ужгород	1361	1008	1997
Запоріжжя	8099	2765	18 311
Івано-Франківськ	2228	1749	3082
Кропивницький	4189	3364	5689
Сєвєродонецьк	739	478	1225
Львів	6014	5080	7681
Миколаїв	4746	4569	5111
Одеса	16 312	10 063	28 350
Полтава	3849	3686	4167
Рівне	2827	2690	3096
Суми	5604	2647	11 550
Тернопіль	2247	2079	2568
Харків	7271	4540	12 664
Херсон	3340	3218	3589
Хмельницький	4005	3093	5632
Черкаси	4172	3934	4618
Чернівці	2384	2272	2547
Чернігів	3416	3032	4111
Київ	24 303	17 059	36 944
Мелітополь	1258	460	2974
Кривий Ріг	15 571	11 686	22 602
Біла Церква	2358	1741	3467
Васильків	1601	1014	2758
Фастів	1197	779	2042
Севастополь	6306	4803	9102

Усереднені оцінки чисельності ЛВНІ на локальному рівні

У Таблиці 16 показано усереднені оцінки, отримані з різних джерел, щодо групи ЛВНІ на локальному рівні. У разі розрахунку декількох показників на основі даних, отриманих із одного джерела статистичної інформації, отримані показники спочатку усереднювали на рівні даного джерела та приймали для подальшого обчислення вже в усередненому вигляді.

Таблиця 16. Усереднені розраховані локальні оцінки для групи ЛВНІ

Місто	Оцінка: диспансерний нагляд	Усереднена оцінка: госпіталізація	Усереднена оцінка: ЗПТ	Оцінка: затримання поліції	Усереднена оцінка: отримання проф. послуг	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Вінниця	7233	26 875	98 750	3923	6130	845	4359
Луцьк	1735	2169	1346	1210	2155	1268	2953
Дніпро	4476	20 713	135 900	10 185	19 421	8059	20 301
Донецьк	-	-	-	-	19 918	5924	9296
Житомир	1455	4940	2388	4756	1502	2333	988
Ужгород	1561	1950	3581	1927	1194	652	1361
Запоріжжя	8829	7719	28 889	6736	8096	1103	8099
Івано-Франківськ	673	1492	2220	3164	1678	1071	2228
Кропивницький	1916	6267	18 667	21 353	6128	6818	4189
Сєвєродонецьк	657	604	944	917	1564	-	739
Львів	3043	4479	15 075	4818	10 271	2309	6014
Миколаїв	2679	6585	10 614	8398	11 981	3289	4746

Місто	Оцінка: диспансерний нагляд	Усереднена оцінка: госпіталізація	Усереднена оцінка: ЗПТ	Оцінка: затримання поліції	Усереднена оцінка: отримання проф. послуг	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідова вибірка
Одеса	10 710	138 700	25 052	13 238	32 230	7826	16 312
Полтава	3363	5097	2345	15 558	5017	752	3849
Рівне	1551	1556	3512	2425	4194	1574	2827
Суми	-	-	14 098	3689	9394	3333	5604
Тернопіль	1069	6575	2566	3591	2979	4822	2247
Харків	4234	7194	3575	5594	15 241	3158	7271
Херсон	5598	17 532	2709	10 789	7639	3333	3340
Хмельницький	2810	5629	-	8502	6115	1630	4005
Черкаси	1976	4575	4331	3815	6149	2218	4172
Чернівці	809	958	3505	2298	5221	852	2384
Чернігів	2809	4985	3856	6388	4909	1029	3416
Київ	37 433	141 350	22 019	18 161	39 505	7758	24 303
Мелітополь	2790	2988	11 857	-	4502	-	1258
Кривий Ріг	3748	11 508	161 833	12 672	-	-	15 571
Біла Церква	525	3367	960	-	2114	2784	2358
Васильків	624	1550	-	-	1433	3000	1601
Фастів	540	533	597	-	1182	4545	1197
Севастополь	-	-	-	-	6832	2807	6306

Усереднені та валідизовані оцінки чисельності ЛВНІ на локальному рівні

У Таблиці 17 показано оцінки на рівні міста після процесу валідизації. Для подальшого аналізу були взяті лише оцінки, які потрапили в діапазон, що обмежувався контрольним мінімумом та максимумом. Для контрольного максимуму використовувалася частка чисельності населення (3,5–5%) від населення міста у віці 16–59 років. Для контрольного мінімуму використовувався показник охоплення ключової групи (охоплення профілактичними послугами в місті за 2017 рік). Показник охоплення був скоректований (зменшений) у містах, де моніторингові візити в рамках програмної діяльності не підтвердили зазначену кількість клієнтів. Показники були зменшені на відсоток підтверджених клієнтів профілактичних програм в м. Львів (69%), Одеса (87%), Харків (89%). В інших містах показник валідизації перевищував 90%, що вважалось прийнятним показником для підтвердження звітної кількості клієнтів за відповідний період.

Таблиця 17. Усереднені та валідизовані оцінки ЛВНІ

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Оцінка: диспансерний нагляд	Усереднена оцінка: госпіталізація	Усереднена оцінка: ЗПТ	Оцінка: затримання поліції	Усереднена оцінка: отримання проф. послуг	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: оцінка: послідовна вибірка
Вінниця	1326	11 796	7233			3923	6130		4359
Луцьк	971	6777	1735	2169	1346	1210	2155	1268	2953
Дніпро	11 262	30 327		20 713			19 421		20 301
Донецьк	4451	28 027					19 918	5924	9296
Житомир	745	8458	1455	4940	2388	4756	1502	2333	988
Ужгород	396	3569	1561	950		1927	1194	652	1361
Запоріжжя	3530	22 703	8829	7719		6736	8096		8099
Івано-Франківськ	1018	7624		1492	2220	3164	1678	1071	2228
Кропивницький	3782	9782		6267			6128	6818	4189
Северодонецьк	499	5225	657	604	944	917	1564		739
Львів	2377	14 168	3043	4479		4818	8843		6014

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Оцінка: диспансерний нагляд	Усереднена оцінка: госпіталізація	Усереднена оцінка: ЗПТ	Оцінка: затримання поліції	Усереднена оцінка: отримання проф. послуг	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Миколаїв	4607	14 854		6585	10 614	8398	11 981		4746
Одеса	11 053	43 114			25 052	13 238	28 040		16 312
Полтава	2918	8996	3363	5097			5017		3849
Рівне	2730	5517			3512		4194		2827
Суми	4619	11 674					9394		5604
Тернопіль	1149	4835			2566	3591	2979	4822	2247
Харків	6368	45 975		7194			13 565		7271
Херсон	2392	9603	5598		2709		7639	3333	3340
Хмельницький	3500	8446		5629			6115		4005
Черкаси	3582	8700		4575	4331	3815	6149		4172
Чернівці	2349	8580			3505		5221		2384
Чернігів	2444	8922	2809	4985	3856	6388	4909		3416
Київ	22 649	62 817	37 433				39 505		24 303
Мелітополь	1927	4683	2790	2988			4502		
Кривий Ріг	10 985	26 841		11 508		12 672			15 571
Біла Церква	1359	6705		3367			2114	2784	2358
Васильків	540	2709	624	1550			1433		1601
Фастів	737	1927					1182		1197
Севастополь	3275	13 117					6832		6306

Оцінка групи ЛВНІ на локальному рівні

Визначені оцінки в Таблиці 17 були усереднені та округлені на рівні кожного міста для отримання рекомендованої оцінки локального рівня. Також була розрахована мінімальна та максимальна оцінка для кожного міста. Результати розрахунку оцінок локального рівня представлені в Таблиці 18.

Таблиця 18. Результати розрахунку оцінки чисельності групи ЛВНІ на рівні міста

Місто	Рекомендована оцінка чисельності	% від населення міста	Оціночний діапазон на рівні міста		
			Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка
Вінниця	5400	1,09%	3923	5411	7233
Луцьк	1800	0,54%	1210	1834	2953
Дніпро	20 100	1,23%	19421	20 145	20 713
Донецьк	11 700	0,51%	5924	11 713	19 918
Житомир	2600	0,58%	988	2623	4940
Ужгород	1400	0,49%	652	1441	1950
Запоріжжя	7900	0,98%	6736	7896	8829
Івано-Франківськ	2000	0,52%	1071	1976	3164
Кропивницький	5900	1,63%	4189	5850	6818
Севєродонецьк	900	0,08%	604	904	1564
Львів	6400	0,67%	4479	6396	10 271
Миколаїв	8500	1,79%	4746	8465	11 981
Одеса	21 700	2,25%	13 256	21 713	32 230
Полтава	4300	0,80%	3363	4332	5097
Рівне	3500	1,02%	2827	3511	4194
Суми	7500	1,61%	5604	7499	9394
Тернопіль	3200	1,08%	2247	3241	4822
Харків	9900	0,73%	7194	9902	15 241
Херсон	4500	1,17%	2709	4524	7639
Хмельницький	5200	1,16%	4005	5250	6115
Черкаси	4600	1,08%	3815	4608	6149
Чернівці	3700	0,66%	2384	3703	5221
Чернігів	4400	1,09%	2809	4394	6388
Київ	33 700	1,85%	24 303	33 747	39 505
Мелітополь	3400	3,63%	2790	3427	4502
Кривий Ріг	13 300	3,47%	11 508	13 250	15 571
Біла Церква	2700	2,01%	2114	2656	3367
Васильків	1300	5,76%	624	1302	1601
Фастів	1200	4,36%	1182	1190	1197
Севастополь	6600	1,78%	6306	6569	6832

Екстраполяція локальних оцінок на регіональний рівень

Екстраполяція локальних оцінок на регіональний рівень відбувалася з урахуванням співвідношення чисельності населення області до центру (або іншого міста області, для якого отримана локальна оцінка) та загальної чисельності міського населення області, а також співвідношення кількості осіб, які перебувають під диспансерним наглядом у зв'язку із вживанням наркотичних речовин внутрішньо-венно, в обласному центрі (або іншого міста області, для якого отримана локальна оцінка) та загальної кількості осіб, які перебувають під диспансерним наглядом у зв'язку із вживанням наркотичних речовин внутрішньовенно, в усіх містах області. В Таблиці 19 представлено розрахунок зазначеного співвідношення, який використовувався як множник для екстраполяції отриманих локальних оцінок.

Таблиця 19. Розрахунок множника для екстраполяції локальної оцінки

Область	Місто, для якого розрахована локальна оцінка	Міське населення області віком 15–59 років на 01.01.2018	Населення міста, для якого розрахована локальна оцінка, віком 15–59 років на 01.01.2018	Множник на основі даних населення	Кількість осіб, які перебувають на ДУ в місті, для якого розрахована локальна оцінка, на 01.01.2018	Кількість осіб, які перебувають на ДУ в усіх містах області	Множник на основі даних ДУ	Множник з урахуванням даних населення та ДУ
Вінницька	Вінниця	495 173	235 929	0,48	651	956	0,68	0,58
Волинська	Луцьк	334 429	135 541	0,41	805	1229	0,66	0,53
Дніпропетровська	Дніпро, Кривий Ріг	1 638 711	989 983	0,60	2453	5304	0,46	0,53
Донецька	Донецьк	2 272 714	560 545	0,25			0,51	0,38
Житомирська	Житомир	446 082	169 166	0,38	390	902	0,43	0,41
Закарпатська	Ужгород	283 062	71 377	0,25	206	229	0,90	0,58
Запорізька	Запоріжжя, Мелітополь	804 304	547 705	0,68	4208	5582	0,75	0,72
Івано-Франківська	Івано-Франківськ	381 170	152 478	0,40	424	566	0,75	0,58

Область	Місто, для якого розрахована локальна оцінка	Міське населення області віком 15-59 років на 01.01.2018	Населення міста, для якого розрахована локальна оцінка, віком 15-59 років на 01.01.2018	Множник на основі даних населення	Кількість осіб, які перебувають на ДУ в місті, для якого розрахована локальна оцінка, на 01.01.2018	Кількість осіб, які перебувають на ДУ в усіх містах області	Множник на основі даних ДУ	Множник з урахуванням даних населення та ДУ
Київська	Біла Церква, Васильків, Фастів	675 341	184 202	0,27	342	672	0,51	0,39
Кіровоградська	Кропивницький	361 249	139 748	0,39	341	1409	0,24	0,32
Луганська	Сєвєродонецьк	514 764	104 503	0,20	260	767	0,34	0,27
Львівська	Львів	955 602	472 282	0,49	499	910	0,55	0,52
Миколаївська	Миколаїв	475 377	297 077	0,62	535	2 034	0,76	0,69
Одеська	Одеса	965 696	615 918	0,64	1992	3072	0,65	0,64
Полтавська	Полтава	538 470	179 926	0,33	1781	1781	1,00	0,67
Рівненська	Рівне	344 582	157 627	0,46	597	857	0,70	0,58
Сумська	Суми	467 107	166 771	0,36	464	1057	0,44	0,35
Тернопільська	Тернопіль	296 628	138 150	0,47	387	387	1,00	0,73
Харківська	Харків	1 357 501	919 505	0,68	1393	1946	0,72	0,70
Херсонська	Херсон	385 527	192 054	0,50	1603	1603	1,00	0,75
Хмельницька	Хмельницький	449 321	168 916	0,38	992	1396	0,71	0,54
Черкаська	Черкаси	424 466	174 001	0,41	587	1349	0,44	0,42
Чернівецька	Чернівці	247 339	171 602	0,69	389	495	0,79	0,74
Чернігівська	Чернігів	402 861	178 444	0,44	1160	1604	0,72	0,58

У Таблиці 20 вказано оцінки, екстрапольовані з локального на регіональний рівень за допомогою відповідного множника.

Таблиця 20. Екстраполяція оцінок на регіональний рівень

Область	Множник з урахуванням даних населення та ДУ	Оціночний діапазон на рівні області			Рекомендована оцінка до використання
		Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка	
Вінницька	0,58	6779	9351	12 498	9400
Волинська	0,53	2283	3459	5570	3500
Дніпропетровська	0,53	57 995	62 620	68 036	58 000*
Донецька	0,38	15 747	31 134	52 944	31 100
<i>Підконтрольна</i>					<i>13 400</i>
<i>Непідконтрольна</i>					<i>17 800</i>
Житомирська	0,41	2435	6464	12 174	6500
Закарпатська	0,58	1132	2502	3386	2500
Запорізька	0,72	13 278	15 782	18 583	15 800
Івано-Франківська	0,57	1864	3438	5507	3400
Київська	0,39	7622	14 069	23 132	14 100
Кіровоградська	0,32	13 158	18 377	21 416	13 200*
Луганська	0,27	2229	3336	5772	12 400
<i>Підконтрольна</i>					<i>3300</i>
<i>Непідконтрольна</i>					<i>9000</i>
Львівська	0,52	5837	10 435	16 963	10 400
Миколаївська	0,69	6880	12 271	17 368	12 300
Одеська	0,64	20 585	32 126	43 600	32 100
Полтавська	0,67	5041	6493	7641	6500
Рівненська	0,58	4899	6085	7269	6100
Сумська	0,35	15 879	21 248	26 617	15 900*
Тернопільська	0,73	3066	4422	6580	4400
Харківська	0,70	10 327	13 413	19 473	13 400
Херсонська	0,75	3616	6039	10 198	6000
Хмельницька	0,54	7372	9663	11 256	9700
Черкаська	0,42	9029	10 907	14 554	10 900
Чернівецька	0,74	3222	5006	7057	5000
Чернігівська	0,58	4818	7536	10 956	7500
м. Київ	1,00	24 303	33 747	39 505	33 700
м. Севастополь	1,00	6306	6569	6832	6600

* За рішенням експертної робочої групи рекомендовано до використання мінімальну оціночну чисельність на рівні області.

Розрахунок оцінок чисельності групи СП

Розрахунок оцінок чисельності СП на локальному рівні

Для групи СП було розраховано вісім оцінок з використанням п'яти різних баз джерел даних.

Оцінки кількості СП на основі показників реєстрації в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність та роздачу презервативів

У Таблиці 21 показано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі двох показників:

- Реєстрація в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність
- Отримання презервативів

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Форми статистичної звітності

- Кількість клієнтів-СП, які отримували послуги в мережі НУО впродовж звітного періоду
- Кількість СП, які отримали презервативи в мережі НУО впродовж звітного періоду.

Показники для визначення коефіцієнтів

- Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку або індивідуальний код)?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» / «Чи робили Ви тест на гепатит С швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?»
- Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 місяців від представника цієї організації презервативи?»

Таблиця 21. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі даних щодо реєстрації в мережі НУО та отримання презервативів

Місто	Кількість СП, які охоплені однією з послуг у 2017 році	Частка СП, які вказали, що є клієнтами НУО	Оцінка: реєстрація в НУО	К-сть СП, які отримали презервативи	Частка, СП, які сказали про презервативи	Оцінка: отримання презервативів
Вінниця	265	0,365	725	241	0,115	2097
Луцьк	362	0,620	584	333	0,500	666
Дніпро	1916	0,375	5109	1940	0,380	5105
Маріуполь	686	0,447	1535	182	0,196	929
Житомир	308	0,100	3080	68	0,040	1700
Ужгород	257	0,350	734	237	0,100	2370
Запоріжжя	402	0,535	751	468	0,375	1248
Івано-Франківськ	488	0,200	2440	453	0,200	2265
Біла Церква	110	0,240	458	98	0,127	772
Кропивницький	497	0,500	994	507	0,307	1651
Львів	1427	0,640	2230	1280	0,540	2370
Миколаїв	2387	0,707	3376	2560	0,697	3673
Одеса	3078	0,370	8318	2965	0,335	8849
Полтава	343	0,270	1270	339	0,120	2825
Рівне	480	0,706	680	404	0,593	681
Суми	779	0,410	1900	712	0,410	1736
Тернопіль	430	0,440	977	381	0,150	2540
Харків	3631	0,880	4126	3452	0,817	4225
Херсон	419	0,500	838	360	0,330	1091
Хмельницький	728	0,660	1103	714	0,550	1298
Черкаси	763	0,627	1217	711	0,333	2135
Чернівці	907	0,945	960	880	0,865	1017
Чернігів	-	0,240	-	10	0,000	-
Київ	6287	0,783	8029	5430	0,730	7438
Сімферополь	1428	0,486	3662	1249	0,310	4029

Оцінки чисельності СП на основі показників тестування швидкими тестами на ВІЛ в НУО

У таблиці 22 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО.

Джерело статистичних даних – База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Форми статистичної звітності: кількість СП, які пройшли тестування тестів на ВІЛ за допомогою швидких протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками).

Показник для визначення коефіцієнта: «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 році? (окремо за роками)».

Таблиця 22. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних СП, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВІЛ швидкими тестами	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця	204	194	0,169	0,110	1207	1762
Луцьк	359	310	0,395	0,470	909	660
Дніпро	1497	1765	0,050	0,090	29 940	19 611
Маріуполь	214	519	0,015	0,055	14 267	9436
Житомир	22	1	0,015	0,020	1467	-
Ужгород	158	191	0,110	0,055	1436	3473
Запоріжжя	443	369	0,165	0,230	2685	1604
Івано-Франківськ	196	307	0,050	0,060	3920	5117
Біла Церква	106	81	0,073	0,113	1452	717
Кропивницький	437	446	0,340	0,367	1285	1215
Львів	1312	1101	0,261	0,427	5027	2578
Миколаїв	1886	1882	0,620	0,573	3042	3284
Одеса	2076	2668	0,090	0,241	23 064	11 071
Полтава	284	261	0,085	0,126	3341	2071
Рівне	360	390	0,526	0,603	684	647
Суми	658	735	0,065	0,225	10 117	3267
Тернопіль	274	324	0,215	0,185	1274	1751
Харків	2648	3004	0,500	0,699	5296	4298
Херсон	261	264	0,245	0,245	1065	1078
Хмельницький	541	585	0,495	0,475	1093	1232
Черкаси	659	743	0,220	0,268	2995	2772
Чернівці	350	391	0,735	0,545	476	717
Чернігів	0	0	0,140	0,020	-	-
Київ	5426	5698	0,533	0,703	10 180	8105
Сімферополь	1174	1014	0,277	0,317	4975	219

Оцінки чисельності СП на основі методу «повторне охоплення»

У Таблиці 23 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі методу «повторне охоплення».

Форми статистичної звітності: Дані щодо розміру вибірок біоповедінкових досліджень серед СП у 2015–2016 та 2017–2018 рр.

Показник для визначення коефіцієнта – Запитання анкети: «Чи брали Ви участь у подібному дослідженні у 2015 році (коли Вас запросив друг/знайомий та дав Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання і проходили тестування на ВІЛ та гепатит С) у місті, в якому ми зараз перебуваємо?»

Таблиця 23. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі методу «повторне охоплення»

Місто	Кількість опитаних СП у 2015 році	Кількість опитаних СП у 2017 році	Кількість СП, які вказали, що брали участь у попередньому опитуванні	Оцінка: повторне охоплення
Вінниця	150	200	48	625
Луцьк	150	200	73	411
Дніпро	200	200	2	-
Маріуполь	200	199	9	4422
Житомир	150	200	14	2143
Ужгород	150	200	12	2500
Запоріжжя	150	200	14	2143
Івано-Франківськ	150	200	16	1875
Біла Церква	150	150	2	-
Кропивницький	150	150	10	2250
Львів	150	200	30	1000
Миколаїв	200	300	48	1250
Одеса	150	200	3	10 000
Полтава	200	200	11	3636
Рівне	150	194	46	633
Суми	150	200	14	2143
Тернопіль	150	200	57	526
Харків	200	300	55	1091
Херсон	150	200	20	1500
Хмельницький	150	200	49	612
Черкаси	150	150	24	938
Чернівці	150	200	112	268
Чернігів	100	100	11	909
Київ	200	300	22	2727
Сімферополь	150	200	1	-

Оцінки чисельності СП на основі методу «подвійна проблематика»

У Таблиці 24 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі методу «подвійна проблематика».

Джерела даних:

- Оціночна чисельність ЛВНІ станом на 2017 рік
- Біоповедінкові дослідження серед ключових груп у 2017–2018 рр.

Показник для визначення коефіцієнта:

- **Запитання анкети ЛВНІ:** «Із числа партнерів, з якими Ви вступали в сексуальний контакт упродовж останніх трьох місяців (90 днів), яка кількість з них належала до комерційних партнерів (які Вам надавали винагороду за секс?)»
- **Запитання СП:** «Чи вживали Ви наркотики ін'єкційним шляхом протягом останніх 30 днів (останнього місяця)?»

Таблиця 24. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі методу «подвійна проблематика»

Місто	Частка жінок серед ЛВНІ	Частка ЛВНІ, які надають секс-послуги за винагороду	Частка СП, які вживають наркотики ін'єкційно	Оціночна чисельність ЛВНІ в місті (рекомендована) табл. 20	Оціночна кількість жінок-ЛВНІ в місті	Оціночна кількість ЛВНІ-СП в місті	Оцінка: подвійна проблематика
Вінниця	0,172	0,004	0,020	5500	946	19	946
Луцьк	0,171	0,017	0,105	1900	325	34	325
Дніпро	0,235	0,001	0,060	20 200	4747	285	4747
Маріуполь	-	-	-	-	-	-	-
Житомир	0,145	0,017	0,000	2700	392	0	-
Ужгород	0,165	0,000	0,000	1500	248	0	-
Запоріжжя	0,234	0,021	0,140	7900	1849	259	1849
Івано-Франківськ	0,127	0,007	0,000	2000	254	0	-
Біла Церква	0,131	0,009	0,114	2700	354	40	354
Кропивницький	0,151	0,000	0,253	5900	891	225	891
Львів	0,107	0,006	0,000	5500	589	0	-
Миколаїв	0,133	0,000	0,000	8500	1131	0	-
Одеса	0,199	0,000	0,025	20 700	4119	103	2000
Полтава	0,193	0,014	0,100	4400	849	85	849
Рівне	0,155	0,014	0,026	3600	558	15	558
Суми	0,146	0,009	0,010	7800	1139	11	1139
Тернопіль	0,108	0,007	0,000	3300	356	0	-
Харків	0,187	0,013	0,013	9400	1758	23	1758
Херсон	0,138	0,009	0,110	4600	635	70	635
Хмельницький	0,189	0,012	0,005	5300	1002	5	1002
Черкаси	0,186	0,011	0,320	4700	874	280	1100
Чернівці	0,184	0,000	0,005	3800	699	3	699
Чернігів	0,210	0,000	0,010	4400	924	9	924
Київ	0,180	0,003	0,090	33 800	6084	548	6084
Сімферополь	-	-	-	-	-	-	-

Оцінки чисельності СП на основі методики послідовної вибірки RDS-A

У Таблиці 25 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі методики послідовної вибірки RDS-A.

Таблиця 25. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі методики послідовної вибірки RDS-A

Місто	Оцінка: послідовна вибірка (Posterior mean)	25% posterior quantile	90% posterior quantile
Житомир	1014	683	1632
Біла Церква	574	330	1089
Черкаси	923	493	1880
Чернігів	632	342	1266

Оцінки чисельності СП на основі зворотного методу обстеження

У Таблиці 26 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності СП на основі методу, що базувався на даних картування локацій СП та їх кількості в місцях надання сексуальних послуг за винагороду.

Таблиця 26. Розрахунок локальних оцінок групи СП на основі зворотного методу обстеження

Місто	Оцінка: картування
Вінниця	1163
Луцьк	1169
Дніпро	2089
Маріуполь	3465
Ужгород	655
Запоріжжя	5899
Івано-Франківськ	2313
Кропивницький	1300
Львів	2110
Миколаїв	3174
Одеса	6190

Місто	Оцінка: картування
Полтава	456
Рівне	1049
Суми	1406
Тернопіль	625
Харків	1521
Херсон	661
Хмельницький	1898
Чернівці	992
Київ	20 709
Сімферополь	1812

Усереднені оцінки чисельності СП на локальному рівні

У Таблиці 27 вказано усереднені оцінки, отримані з різних джерел щодо групи СП на локальному рівні. У разі розрахунку декількох показників на основі даних, отриманих із одного джерела статистичної інформації, отримані показники спочатку усереднювалися на рівні даного джерела та приймалися для подальшого обчислення вже в усередненому вигляді.

Таблиця 27. Усереднені оцінки для групи СП на рівні однакового джерела даних

Місто	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: подвійна проблематика	Оцінка: послідовна вибірка	Оцінка: картування
Вінниця	2413	625	929	–	1163
Луцьк	705	411	308	–	1169
Дніпро	5107	20 000	4724	–	2089
Маріуполь	1232	4422	0	–	3465
Житомир	2082	2143	0	1014	–
Ужгород	734	2500	0	–	655
Запоріжжя	1572	2143	1849	–	5899
Івано-Франківськ	2875	1875	0	–	2313
Біла Церква	649	11 250	354	574	–
Кропивницький	1287	2250	891	–	1300
Львів	3051	1000	0	–	2110
Миколаїв	3344	1250	0	–	3174
Одеса	14 188	10 000	2000	–	6190
Полтава	2377	3636	830	–	456
Рівне	673	633	543	–	1049
Суми	3029	2143	1139	–	1406
Тернопіль	1636	526	0	–	625
Харків	4486	1091	1851	–	1521
Херсон	1018	1500	621	–	661
Хмельницький	1181	612	983	–	1898
Черкаси	2280	938	1100	923	–
Чернівці	989	268	681	–	992
Чернігів	0	909	924	632	–
Київ	8438	2727	6066	–	20 709
Сімферополь	3971	30 000	–	–	1812

Усереднені та валідизовані оцінки чисельності СП на локальному рівні

У Таблиці 28 вказано оцінки на рівні міста після процесу валідизації. Для подальшого аналізу було взято лише оцінки, які потрапили в діапазон, що обмежувався контрольним мінімумом та максимумом. Для контрольного максимуму використовувалася частка чисельності населення (3,5%) від населення міста у віці 16–59 років. Для контрольного мінімуму використовувався показник охоплення ключової групи (охоплення профілактичними послугами в місті за 2017 рік). Показник охоплення скоректований (зменшений) у містах, де моніторингові візити в рамках програмної діяльності не підтвердили зазначену кількість клієнтів. Показники були зменшені на відсоток підтверджених клієнтів профілактичних програм в м. Вінниця (60%), Одеса (60,5%), Суми (60%). В інших містах показник валідизації перевищував 90%, що вважалося прийнятним для підтвердження звітної кількості клієнтів за відповідний період.

Таблиця 28. Усереднені та валідизовані оцінки СП

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: подвійна проблематика	Оцінка: послідовна вибірка	Оцінка: картування
Вінниця	265	4394	1448	625	946		1163
Луцьк	362	2578	705	411			1169
Дніпро	1916	11 039	5107		4747		2089
Маріуполь	686	4989	1232	4422			3465
Житомир	308	3076	2082	2143		1014	
Ужгород	257	1299	734				655
Запоріжжя	402	8244	1572	2143	1849		5899
Івано-Франківськ	488	8244	2875	1875			2313
Біла Церква	110	2460	649		354	574	

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: подвійна проблематика	Оцінка: послідовна вибірка	Оцінка: картування
Кропивницький	497	2563	1287	2250	891		1300
Львів	1427	8473	3051				2110
Миколаїв	2387	5429	3344				3174
Одеса	3078	21 800	9413	10 000			6190
Полтава	343	3224	2377		849		456
Рівне	480	2928	673	633	558		1049
Суми	779	3112	2301	2143	1139		1406
Тернопіль	430	2572	1636	526			625
Харків		16 379	4486	1091	1758		1521
Херсон	419	3528	1018	1500	635		661
Хмельницький	728	3133	1181		1002		1898
Черкаси	763	3182	2280	938	1100	923	
Чернівці	907	3181	989				992
Чернігів	-	3207		909	924	632	
Київ	6287	32 868	8 438				20 709
Сімферополь	1428	4247	3971				1812

Оцінка групи СП на локальному рівні

Визначені оцінки в Таблиці 28 були усереднені та округлені на рівні кожного міста для отримання рекомендованої оцінки локального рівня. Також була розрахована мінімальна та максимальна оцінка для кожного міста. Результати розрахунку оцінок локального рівня представлено в Таблиці 29.

Таблиця 29. Валідизовані оцінки групи СП на рівні міста

Місто	Рекомендована оцінка чисельності	% від населення міста	Оціночний діапазон на рівні міста		
			Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка
Вінниця	1300	1%	625	1283	2413
Луцьк	800	1%	411	762	705
Дніпро	4000	1%	4734	3977	5107
Маріуполь	3000	2%	1232	3040	4422
Житомир	1700	2%	2082	1746	2143
Ужгород	700	2%	734	695	734
Запоріжжя	2900	1%	1572	2865	2143
Івано-Франківськ	2400	1%	1875	2354	2875
Біла Церква	500	1%	348	524	649
Кропивницький	1400	2%	883	1430	2250
Львів	2600	1%	3051	2581	3051
Миколаїв	3300	2%	3344	3259	3344
Одеса	10 100	3%	10 000	10 126	14 188
Полтава	1200	1%	836	1223	2377
Рівне	700	1%	544	725	673
Суми	2200	2%	2143	2193	3029
Тернопіль	900	1%	526	929	1636
Харків	4500	1%	4486	4486	4486
Херсон	900	1%	624	951	1500
Хмельницький	1400	2%	992	1357	1181
Черкаси	1300	1%	938	1310	2280
Чернівці	1000	1%	989	990	989
Чернігів	800	1%	632	822	924
Київ	14 600	2%	8438	14 574	20 709
Сімферополь	2900	2%	1812	2892	3971

Екстраполяція локальних оцінок СП на регіональний рівень

Екстраполяція локальних оцінок на регіональний рівень відбувалася з урахуванням співвідношення чисельності жіночого населення обласного центру (або іншого міста області, для якого отримана локальна оцінка) та чисельності жіночого населення в інших містах області з населенням 100 тис. або більше і/або чисельності населення в населених пунктах, де наявні курортні/рекреаційні зони, автошляхи або інші місця надання сексуальних послуг за винагороду. Для екстраполяції також були використані дані щодо охоплення профілактичними послугами в області та місті, для якого розрахована локальна оцінка. Співвідношення цих показників сформували додатковий екстраполяційний множник, який був усереднений із множником жіночого населення. В Таблиці 30 представлено розрахунок екстраполяційного множника для визначення регіональної оцінки СП.

Таблиця 30. Розрахунок екстраполяційного множника для визначення регіональної оціночної чисельності СП

Область	Охоплення СП профілактичними програмами в області у 2017 році	Охоплення СП профілактичними програмами в містах, де розрахована локальна оцінка, у 2017 році	Множник на основі даних охоплення	Жіноче населення віком 16–59 років – населення міста на 01.01.2018	Кількість жіночого населення в містах з населенням 100+ тис.	Додаткові населені пункти, де є рекреаційні зони або автошляхи та наявні СП	Запропоноване жіноче населення, яке використовується для екстраполяції	Множник на основі чисельності населення	Множник з урахуванням даного населення та охоплення профілактичних програм
Вінницька	441	265	0,6	125 541	–	29 3661	154 907	0,8	0,7
Волинська	419	362	0,9	73 643	–	–	73 643	1,0	0,9
Дніпропетровська	3875	1916	0,5	315 414	344 185*	49 9442	709 543	0,4	0,5
Донецька	2063	686	0,3	142 537	–	–	142 537	1,0	1,0
Житомирська	1064	308	0,3	87 872	–	6 6133	154 007	0,6	0,4
Закарпатська	257	257	1,0	37 126	–	–	37 126	1,0	1,0
Запорізька	734	402	0,5	235 533	83 476**	39 9264	358 935	0,7	0,6
Івано-Франківська	488	488	1,0	79 801	–	–	79 801	1,0	1,0
Київська	504	110	0,2	70 280	35 142***	–	105 422	0,7	0,4
Кіровоградська	564	497	0,9	73 229	–	–	73 229	1,0	0,9

Область	Охоплення СП профілактичними програмами в області у 2017 році	Охоплення СП профілактичними програмами в мі-стах, де розрахована локальна оцінка, у 2017 році	Множник на основі даних охоплення	Жіноче населення віком 16-59 років – населення міста на 01.01.2018	Кількість жіночого населення в містах з населенням 100+ тис.	Додаткові населені пункти, де є рекреаційні зони або автошляхи та наявні СП	Запропоноване жіноче населення, яке використовується для екстраполяції	Множник на основі чисельності населення	Множник з урахуванням даних населення та охоплення профілактичних програм
Львівська	1432	1427	1,0	242 080	-		242 080	1,0	1,0
Миколаївська	2677	2387	0,9	155 120	-	358 375	190 957	0,8	0,9
Одеська	5489	3078	0,6	311 422	-		311 422	1,0	0,8
Полтавська	343	343	1,0	92 123	72 186****	362 066	200 515	0,5	0,7
Рівненська	542	480	0,9	83 652	-	1887	83 840	1,0	0,9
Сумська	779	779	1,0	88 915	-		88 915	1,0	1,0
Тернопільська	433	430	1,0	73 474	-	177 428	91 216	0,8	0,9
Харківська	3636	0	0,0	467 983	-		467 983	1,0	0,5
Херсонська	511	419	0,8	100 804	-	768 309	177 634	0,6	0,7
Хмельницька	737	728	1,0	89 508	-		89 508	1,0	1,0
Черкаська	1374	763	0,6	90 908	-	5 877 510	149 683	0,6	0,6
Чернівецька	907	907	1,0	90 887	-		90 887	1,0	1,0
Чернігівська	0	0	1,0	91 641	-		91 641	1,0	1,0
м. Київ	6287	6287	1,0	939 081	-		939 081	1,0	1,0
АР Крим	1875	1428	0,8	123 512	-		123 512	1,0	0,9

* м. Кам'янське, Кривий Ріг, Нікополь, Павлоград

** м. Бердянськ, Мелітополь

*** м. Бровари

**** м. Кременчук

1 м. Літин, Могилів-Подільський, Гайсин, Немирів

2 м. Новомосковськ, Покров, Тернівка, Новомосковський р-н

3 м. Бердичів, Коростень, Коростишів, Новгород Волинський

4 м. Енергодар, Веселе, Дніпрорудне, Вільнянськ, Мелітопольський р-н

5 м. Первомайськ, Южноукраїнськ

6 м. Пирятин

7 с. Велика Омеляна, с. Біла Криниця

8 м. Кременець, Чортків

9 м. Скадовськ

10 м. Кам'янець-Подільський, Славута, Шепетівка

У Таблиці 31 вказано оцінки, екстрапольовані з локального на регіональний рівень за допомогою відповідного множника.

Таблиця 31. Екстраполяція оцінок на регіональний рівень

Область	Множник з урахуванням даних жіночого населення	Оціночний діапазон на рівні області			Рекомендована оцінка до використання
		Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка	
Вінницька	0,7	886	1482	2053	1500
Волинська	0,9	441	817	1254	800
Дніпропетровська	0,5	4449	8480	10 878	8500
Донецька	1,0	1232	3040	4422	9400
<i>Підконтрольна</i>					<i>3000</i>
<i>Непідконтрольна</i>					<i>6400</i>
Житомирська	0,4	2358	4061	4983	4100
Закарпатська	1,0	655	695	734	700
Запорізька	0,6	2612	4761	9800	4800
Івано-Франківська	1,0	1875	2354	2875	2400
Київська	0,4	799	1188	1467	1200
Кіровоградська	0,9	947	1522	2392	1500
Львівська	1,0	2114	2585	3057	2600
Миколаївська	0,9	3725	3825	3925	3800
Одеська	0,8	7932	10 936	12 815	10 900
Полтавська	0,7	625	1 682	3 257	1700
Рівненська	0,9	593	773	1114	800
Сумська	1,0	1139	1747	2301	1700
Тернопільська	0,9	585	1033	1819	1000
Харківська	0,5	2182	4428	8972	4400
Херсонська	0,7	915	1374	2162	1400
Хмельницька	1,0	1008	1369	1910	1400
Черкаська	0,6	1588	2254	3922	2300
Чернівецька	1,0	989	990	992	1000
Чернігівська	1,0	632	822	924	800
м. Київ	1,0	8438	14 574	20 709	14 600
АР Крим	0,9	2057	3283	4508	3300

Розрахунок оцінок чисельності групи ЧСЧ

Розрахунок оцінок чисельності ЧСЧ на локальному рівні

Для групи ЧСЧ було розраховано вісім оцінок з використанням п'яти різних баз джерел даних.

Оцінки кількості ЧСЧ на основі показників реєстрації в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність та роздачу презервативів

У Таблиці 32 показані розрахунки локальних оцінок чисельності ЧСЧ на основі двох показників:

- Реєстрація в мережі НУО, що здійснюють профілактичну діяльність
- Отримання презервативів

Джерело статистичних даних: база даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Форми статистичної звітності:

- Кількість клієнтів-ЧСЧ, які отримували послуги впродовж звітного періоду
- Кількість ЧСЧ, які отримали презервативи в мережі НУО впродовж звітного періоду

Показники для визначення коефіцієнтів

- Наявність позитивної відповіді на одне із запитань анкети: «Чи є Ви клієнтом якої-небудь громадської організації (маєте картку або індивідуальний код)?» / «Чи отримували Ви безкоштовно презервативи в неурядових організаціях?» / «Чи робили Ви тест на ВІЛ швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?» / «Чи робили Ви тест на гепатит С швидким тестом в неурядовій організації у 2017 році?»
- Запитання анкети: «Чи отримували Ви впродовж останніх 6 місяців від представника цієї організації презервативи?»

Таблиця 32. Розрахунок локальних оцінок групи ЧСЧ на основі даних щодо реєстрації в мережі НУО та отримання презервативів

Місто	Кількість ЧСЧ, які охоплені однією з послуг у 2017 році	Частка ЧСЧ, які повідомили, що є клієнтами НУО	Оцінка: охоплення проф. програмами	К-ть ЧСЧ, які отримали презервативи	Частка ЧСЧ, які повідомили про презервативи	Оцінка: отримання презервативів
Вінниця	577	0,675	855	567	0,259	2189
Луцьк	328	0,442	742	265	0,094	2819
Дніпро	1424	0,536	2657	1418	0,252	5627
Донецьк	351	0,508	691	324	0,188	1723
Маріуполь	841	0,540	1557	836	0,216	3870
Житомир	286	0,778	368	246	0,262	939
Ужгород	-	0,189	-	-	0,038	-
Запоріжжя	2499	0,546	4577	2701	0,398	6786
Івано-Франківськ	385	0,326	1181	399	0,195	2046
Біла Церква	770	0,656	1174	571	0,349	1636
Кропивницький	419	0,597	702	355	0,230	1543
Львів	1606	0,082	19 585	1566	0,012	130 500
Миколаїв	1768	0,641	2758	1671	0,506	3302
Одеса	3907	0,712	5487	3139	0,301	10 429
Полтава	785	0,323	2430	501	0,253	1980
Рівне	938	0,760	1234	973	0,546	1782
Суми	552	0,575	960	517	0,188	2750

Місто	Кількість ЧСЧ, які охоплені однією з послуг у 2017 році	Частка ЧСЧ, які повідомили, що є клієнтами НУО	Оцінка: охоплення проф. програмами	К-ть ЧСЧ, які отримали презервативи	Частка ЧСЧ, які повідомили про презервативи	Оцінка: отримання презервативів
Тернопіль	607	0,794	764	533	0,423	1260
Харків	1834	0,234	7838	2051	0,138	14 862
Херсон	904	0,517	1749	807	0,370	2181
Хмельницький	-	0,381	-	-	0,000	-
Черкаси	1018	0,729	1396	1016	0,635	1600
Чернівці	856	0,816	1049	811	0,575	1410
Чернігів	636	0,621	1024	501	0,056	8946
Київ	15 764	0,656	24 030	12 504	0,508	24 614
Сімферополь	639	0,386	1655	598	0,069	8667
Севастополь	797	0,226	3527	803	0,141	695

Оцінки чисельності ЧСЧ на основі показників тестування на ВІЛ швидкими тестами в НУО

У Таблиці 33 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності ЧСЧ на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО.

Джерело статистичних даних: База даних SYREX, МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Форми статистичної звітності:

Кількість ЧСЧ, які пройшли тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів протягом 2016 та 2017 рр. (окремо за роками)

Показник для визначення коефіцієнта:

- «Чи проходили Ви тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів у громадській організації у 2016 чи 2017 роках? (окремо за роками)»

Таблиця 33. Розрахунок локальних оцінок групи ЧСЧ на основі показника тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВІЛ швидкими тестами	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Вінниця	445	547	0,252	0,308	1766	1776
Луцьк	293	298	0,164	0,208	1787	1433
Дніпро	1077	1395	0,255	0,389	4224	3586
Донецьк	315	267	0,134	0,069	2351	3870
Маріуполь	774	752	0,162	0,214	4778	3514
Житомир	201	262	0,371	0,332	542	789
Ужгород	–	–	0,050	0,057	–	–
Запоріжжя	1750	1902	0,296	0,338	5912	5627
Івано-Франківськ	259	367	0,166	0,209	1560	1756
Біла Церква	615	749	0,439	0,454	1401	1650
Кропивницький	402	405	0,226	0,244	1779	1660
Львів	1156	1344	0,024	0,033	48 167	40 727
Миколаїв	1249	1445	0,374	0,373	3340	3874
Одеса	2974	3884	0,336	0,334	8851	11 629

Місто	Кількість осіб, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Частка опитаних, які пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами на базі НУО		Оцінка: тестування на ВІЛ швидкими тестами	
Полтава	563	753	0,053	0,179	10 623	4207
Рівне	600	908	0,406	0,574	1478	1 582
Суми	398	449	0,181	0,468	2199	959
Тернопіль	401	600	0,439	0,483	913	1242
Харків	1687	1726	0,081	0,130	20 827	13 277
Херсон	513	493	0,292	0,251	1757	1964
Хмельницький	–	–	0,065	0,060	–	–
Черкаси	803	837	0,228	0,394	3522	2124
Чернівці	710	732	0,495	0,521	1434	1405
Чернігів	503	645	0,389	0,228	1293	2829
Київ	10 552	14 236	0,364	0,552	28 989	25 790
Сімферополь	497	428	0,110	0,089	4518	4809
Севастополь	792	478	0,081	0,080	9778	3975

Оцінки чисельності ЧСЧ на основі показника «наявність профілю на сайтах знайомств»

У Таблиці 34 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності ЧСЧ на основі показника «наявність профілю на сайтах знайомств qguys.ru та bluesystem.ru».

Джерело статистичних даних: Інтернет-сайти qguys.ru, bluesystem.ru

Форми статистичної звітності:

Кількість профілів ЧСЧ на інтернет-сайтах qguys.ru, bluesystem.ru, які були активні у визначених містах дослідження.

Показник для визначення коефіцієнта:

- «Чи користувалися Ви протягом останніх шести місяців для пошуку сексуальних партнерів-чоловіків інтернет-сайтами знайомств?»
- «Якщо Ви користуєтесь інтернет-сайтами знайомств, то якими саме і скільки у Вас профілів?»

Таблиця 34. Розрахунок локальних оцінок групи ЧСЧ на основі показника «наявність профілю на сайтах знайомств qguys.ru та bluesystem.ru»

Місто	К-сть профілів ЧСЧ на сайті qguys.ru	Частка ЧСЧ, які мають профіль на сайті qguys.ru	Середня кількість профілів qguys.ru	Оцінка: інтернет-сайт qguys.ru	К-сть профілів ЧСЧ на сайті bluesystem.ru	Частка ЧСЧ, які мають профіль на сайті bluesystem.ru	Середня кількість профілів bluesystem.ru	Оцінка: інтернет-сайт bluesystem.ru
Вінниця	1143	0,056	1,00	20 411	385	0,096	1,260	3183
Луцьк	630	0,125	1,00	5040	177	0,080	1,000	2213
Дніпро	4101	0,097	1,00	42 278	1279	0,128	1,100	9084
Донецьк	3482	0,173	1,19	16 914	940	0,375	1,150	2180
Маріуполь	-	0,249	1,10	-	-	0,193	1,050	-
Житомир	676	0,039	1,07	16 199	284	0,295	1,340	718
Ужгород	665	0,080	1,00	8313	251	0,540	1,000	465
Запоріжжя	2162	0,118	1,00	18 322	718	0,228	1,130	2787
Івано-Франківськ	921	0,083	1,19	9325	267	0,039	1,000	6846
Біла Церква	540	0,393	1,06	1296	0	0,234	1,030	-
Кропивницький	638	0,039	1,00	16 359	243	0,427	1,320	431
Львів	3267	0,071	1,33	34 597	865	0,177	1,000	4887
Миколаїв	1477	0,169	1,00	8740	582	0,211	1,020	2704
Одеса	6485	0,182	1,10	32 393	1368	0,204	1,030	6511
Полтава	929	0,064	1,00	14 516	312	0,133	1,050	2234
Рівне	608	0,241	1,10	2293	177	0,121	1,000	1463

Місто	К-сть профілів ЧСЧ на сайті qguys.ru	Частка ЧСЧ, які мають профіль на сайті qguys.ru	Середня кількість профілів qguys.ru	Оцінка: інтернет- сайт qguys. ru	К-сть профілів ЧСЧ на сайті bluesystem.ru	Частка ЧСЧ, які мають профіль на сайті bluesystem.ru	Середня кількість профілів bluesystem.ru	Оцінка: інтернет-сайт bluesystem.ru
Суми	-	0,360	1,06	-	-	0,431	1,050	-
Тернопіль	658	0,167	1,00	3940	216	0,234	1,120	824
Харків	6644	0,037	1,00	179 568	1446	0,093	1,080	14 397
Херсон	1083	0,115	1,17	8049	479	0,073	1,000	6 562
Хмельницький	623	0,262	1,23	1933	262	0,244	1,350	795
Черкаси	830	0,100	1,00	8300	298	0,185	1,020	1579
Чернівці	858	0,296	1,19	2436	243	0,401	1,470	412
Чернігів	672	0,099	1,02	6655	300	0,079	1,000	3797
Київ	28 345	0,159	1,05	169 781	5020	0,127	1,000	39 528
Сімферополь	-	0,077	1,00	-	-	0,418	1,080	-
Севастополь	1367	0,088	1,19	13 054	383	0,193	1,150	726

Оцінки чисельності ЧСЧ на основі методу «повторне охоплення»

У Таблиці 35 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності ЧСЧ на основі методу «повторне охоплення».

Форми статистичної звітності: дані щодо розміру вибірок біоповедінкових досліджень серед ЧСЧ у 2015–2016 та 2017–2018 рр.

Показник для визначення коефіцієнта:

«Чи брали Ви участь у подібному дослідженні у 2015 році (коли Вас запросив друг/знайомий та дав Вам купон для участі, Ви відповідали на схожі запитання і проходили тестування на ВІЛ та гепатит С) у місті, в якому ми зараз перебуваємо, або іншому місті?»

Таблиця 35. Розрахунок локальних оцінок групи ЧСЧ на основі методу «повторне охоплення»

Місто	Кількість опитаних ЧСЧ у 2015 році	Кількість опитаних ЧСЧ у 2018 році	Кількість ЧСЧ, які вказали, що брали участь у попередньому опитуванні	Оцінка: повторне охоплення
Вінниця	150	150	51	441
Луцьк	150	200	11	2727
Дніпро	200	250	27	1852
Донецьк	300	250	74	1014
Маріуполь	–	250	12	–
Житомир	150	200	38	789
Ужгород	150	250	22	1705
Запоріжжя	150	250	27	1389
Івано-Франківськ	150	218	32	1022
Біла Церква	150	200	32	938
Кропивницький	200	150	20	1500
Львів	150	250	3	12 500
Миколаїв	150	150	28	804
Одеса	150	250	20	1875
Полтава	150	201	3	10 050
Рівне	150	150	25	900
Суми	150	150	7	3214
Тернопіль	150	150	38	592
Харків	150	352	12	4400
Херсон	150	150	27	833
Хмельницький	150	150	22	1023
Черкаси	250	250	63	992
Чернівці	150	300	121	372
Чернігів	150	300	166	271
Київ	300	249	21	3557
Сімферополь	150	251	41	918
Севастополь	302	300	52	742

Оцінки чисельності ЧСЧ на основі методики послідовної вибірки RDS-A

У Таблиці 36 вказано розрахунки локальних оцінок чисельності ЧСЧ на основі методики послідовної вибірки RDS-A.

Таблиця 36. Розрахунок локальних оцінок групи ЧСЧ на основі методики послідовної вибірки RDS-A

Місто	Оцінка: послідовна вибірка (Posterior mean)	25% posterior quantile	90% posterior quantile
Вінниця	2403	1584	3734
Луцьк	492	344	764
Дніпро	4383	3467	5678
Донецьк	5446	3876	8247
Маріуполь	1415	898	2372
Житомир	1704	980	3125
Ужгород	697	465	1136
Запоріжжя	3666	2065	6828
Івано-Франківськ	1828	946	3636
Біла Церква	496	331	798
Кропивницький	1172	763	1964
Львів	4831	3100	8194
Миколаїв	1407	1348	1520
Одеса	2314	2220	2506
Полтава	721	448	1238
Рівне	1196	669	2238
Суми	1031	362	2840
Тернопіль	682	400	1269
Харків	5013	3285	8211
Херсон	1030	612	1790
Хмельницький	1390	863	2395
Черкаси	2615	2745	2755
Чернівці	674	532	946
Чернігів	785	474	1321
Київ	7009	4467	11 470
Сімферополь	1523	743	3002
Севастополь	2068	1316	3609

Усереднені оцінки чисельності на локальному рівні

У Таблиці 37 вказано усереднені оцінки, отримані з різних джерел щодо групи ЧСЧ на локальному рівні. У разі розрахунку декількох показників на основі даних, отриманих із одного джерела статистичної інформації, отримані показники спочатку усереднювалися на рівні даного джерела та приймалися для подальшого обчислення вже в усередненому вигляді.

Таблиця 37. Розраховані оцінки для групи ЧСЧ

Місто	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: інтернет-сайти qguys.ru	Оцінка: інтернет-сайти bluesystem.ru	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Вінниця	855	20 411	3183	441	2403
Луцьк	742	5040	2213	2727	492
Дніпро	2657	42 278	9084	1852	4383
Донецьк	691	16 914	2180	1014	5446
Маріуполь	1557	-	-	-	1415
Житомир	368	16 199	718	441	1704
Ужгород	-	8313	465	1705	697
Запоріжжя	4577	18 322	2787	1389	3666
Івано-Франківськ	1181	9325	6846	1022	1828
Біла Церква	1174	1296	-	938	496
Кропивницький	702	16 359	431	1500	1172
Львів	19 585	34 597	4887	12 500	4831
Миколаїв	2758	8740	2704	804	1407
Одеса	5487	32 393	6511	1875	2314

Місто	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: інтернет-сайти qguys.ru	Оцінка: інтернет-сайти bluesystem.ru	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Полтава	2430	14 516	2234	10 050	721
Рівне	1234	2293	1463	900	1196
Суми	960	-	-	3214	1031
Тернопіль	764	3940	824	592	682
Харків	7838	179 568	14 397	4400	5013
Херсон	1749	8049	6562	833	1030
Хмельницький	-	1933	795	1023	1390
Черкаси	1396	8300	1579	992	2615
Чернівці	1049	2436	412	372	674
Чернігів	1024	6655	3797	271	785
Київ	24 030	169 781	39 528	3557	7009
Сімферополь	1655	-	-	918	1523
Севастополь	3527	13 054	1726	1742	2068

Валідизовані оцінки чисельності ЧСЧ на локальному рівні

У Таблиці 38 вказано оцінки на рівні міста після процесу валідизації. Для подальшого аналізу були взяті лише оцінки, які потрапили в діапазон, що обмежувався контрольним мінімумом та максимумом. Для контрольного максимуму використовувалася частка чисельності населення (3,5%) від чоловічого населення міста у віці 16–59 років. Для контрольного мінімуму використовувався показник охоплення ключової групи (охоплення профілактичними послугами в місті за 2017 рік). Показник охоплення, подібно до груп СП та ЛВНІ, співвідносився з даними моніторингових візитів, що перевіряли кількість клієнтів, які отримують профілактичні послуги. За результатами такого співставлення показники охоплення в усіх містах були підтвержені на 90% або більше відсотків, що засвідчує наявність відзвітованої кількості клієнтів та не дає обґрунтування до коректування даного показника.

Таблиця 38. Усереднені та валідизовані оцінки ЧСЧ

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: інтернет-сайти qguys.ru	Оцінка: інтернет-сайти bluesystem.ru	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Вінниця	577	3864	1757	-	3183	-	2403
Луцьк	361	2166	1320	-	-	-	492
Дніпро	1424	10 189	4217	-	9084	1 852	4383
Донецьк	1223	9199	2796	-	2180	-	5446
Маріуполь	-	4645	3265	-	-	-	1415
Житомир	286	2845	765	-	718	789	1704
Ужгород	-	1199	-	-	465	-	697
Запоріжжя	2499	7648	5881	-	2787	-	3666
Івано-Франківськ	385	2544	1757	-	-	1022	1828
Біла Церква	770	2234	1549	1296	-	938	-
Кропивницький	419	2328	1422	-	431	1500	1172

Місто	Контрольний мінімум	Контрольний максимум	Усереднена оцінка: охоплення проф. програмами	Оцінка: інтернет-сайти qguys.ru	Оцінка: інтернет-сайти bluesystem.ru	Оцінка: повторне охоплення	Оцінка: послідовна вибірка
Львів	1606	8057	-	-	4887	-	4831
Миколаїв	1768	4968	3422	-	2704	-	-
Одеса	3907	10 657	8782	-	6511	-	-
Полтава	785	3073	2130	-	2234	-	-
Рівне	938	2589	1592	2293	1 463	-	1196
Суми	552	2725	960	-	-	-	1031
Тернопіль	608	2264	1154	-	824	-	682
Харків	1834	15 803	12 823	-	14 397	4400	5013
Херсон	542	3194	2008	-	-	833	1030
Хмельницький	-	2779	-	1933	795	1023	1390
Черкаси	1018	2908	1769	-	1579	-	2615
Чернівці	856	2825	1336	2436	-	-	-
Чернігів	636	3038	2227	-	-	-	785
Київ	15 764	41 928	24 968	-	39 528	-	-

Оцінка групи ЧСЧ на локальному рівні

Визначені оцінки в Таблиці 38 були усереднені та округлені на рівні кожного міста для отримання рекомендованої оцінки локального рівня. Також була розрахована мінімальна та максимальна оцінка для кожного міста. Результати розрахунку оцінок локального рівня представлено в Таблиці 39.

Таблиця 39. Розраховані оцінки групи ЧСЧ на рівні міста

Місто	Розрахована оцінка чисельності	% від населення міста	Оціночний діапазон на рівні міста		
			Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка
Вінниця	2100	2%	855	2147	3183
Луцьк	600	1%	492	617	742
Дніпро	4500	2%	1852	4494	9084
Донецьк	3800	1%	2180	3813	5446
Маріуполь	1500	1%	1415	1486	1557
Житомир	800	1%	368	808	1704
Ужгород	600	2%	465	581	697
Запоріжжя	3700	2%	2787	3677	4577
Івано-Франківськ	1300	2%	1022	1344	1828
Біла Церква	1100	2%	938	1136	1296
Кропивницький	1000	2%	431	951	1500
Львів	4900	2%	4831	4859	4887
Миколаїв	2700	2%	2704	2731	2758
Одеса	6000	2%	5487	5999	6511
Полтава	2300	3%	2234	2332	2430
Рівне	1500	2%	1196	1547	2293
Суми	1000	1%	960	996	1031
Тернопіль	800	1%	682	757	824
Харків	7900	2%	4400	7912	14 397
Херсон	1400	2%	1030	1389	1749
Хмельницький	1300	2%	795	1285	1933
Черкаси	1900	2%	1396	1864	2615
Чернівці	1700	2%	1049	1742	2436
Чернігів	900	1%	785	905	1024
Київ	31 800	3%	24 030	31 779	39 528
Сімферополь	1400	2%	918	1365	1655
Севастополь	2300	2%	1726	2266	3527

Екстраполяція локальних оцінок ЧСЧ на регіональний рівень

Екстраполяція локальних оцінок на регіональний рівень відбувалася з урахуванням співвідношення чисельності чоловічого населення обласного центру (або іншого міста області, для якого отримана локальна оцінка) та чисельності чоловічого населення відповідного віку в інших містах області.

У Таблиці 40 представлено оцінки, екстрапольовані з локального на регіональний рівень за допомогою відповідного множника.

Таблиця 40. Екстраполяція оцінок на регіональний рівень

Регіон	Місто, де проводилося дослідження	Чоловіче все населення	Чоловіче міське населення області	Міське населення без обл. центру	Чоловіче населення обласного центру/міста	Множник від чоловічого міського населення області
Вінницька	Вінниця	459 805	235 705	125 317	110 388	0,468
Волинська	Луцьк	308 659	158 033	96 135	61 898	0,392
Дніпропетровська	Дніпро	941 979	786 466	495 338	291 128	0,370
Донецька (непідконтрольна)	Донецьк	1 211 944	1 096 206	833 367	262 839	0,240
Донецька (підконтрольна)	Маріуполь	1 211 944	1 096 206	963 486	132 720	0,121
Донецька (загалом)		1 211 944	1 096 206	700 647	395 559	0,361
Житомирська	Житомир	364 156	215 418	134 124	81 294	0,377
Закарпатська	Ужгород	384 478	137 282	103 031	34 251	0,249
Запорізька	Запоріжжя	503 290	385 812	167 292	218 520	0,566
Івано-Франківська	Івано-Франківськ	421 238	184 126	111 449	72 677	0,395
Київська	Біла Церква	512 777	322 271	258 444	63 827	0,198

Регіон	Місто, де проводилося дослідження	Чоловіче все населення	Чоловіче міське населення області	Міське населення без обл. центру	Чоловіче населення обласного центру/міста	Множник від чоловічого міського населення області
Кіровоградська	Кропивницький	276 635	172 362	105 843	66 519	0,386
Львівська	Львів	775 457	467 827	237 625	230 202	0,492
Миколаївська	Миколаїв	338 302	227 997	86 040	141 957	0,623
Одеська	Одеса	710 057	474 097	169 601	304 496	0,642
Полтавська	Полтава	419 291	259 137	171 334	87 803	0,339
Рівненська	Рівне	346 764	163 167	89 192	73 975	0,453
Сумська	Суми	324 353	220 819	142 963	77 856	0,353
Тернопільська	Тернопіль	318 373	141 550	76 874	64 676	0,457
Харківська	Харків	819 260	663 414	211 892	451 522	0,681
Херсонська	Херсон	309 846	184 297	93 047	91 250	0,495
Хмельницька	Хмельницький	374 426	214 739	135 331	79 408	0,370
Черкаська	Черкаси	356 092	201 721	118 628	83 093	0,412
Чернівецька	Чернівці	273 994	129 159	193 279	80 715	0,625
Чернігівська	Чернігів	293 297	194 325	107 522	86 803	0,447
м. Київ	м. Київ	855 682	855 682	855 682	855 682	1,000

У Таблиці 41 вказано оцінки, екстрапольовані з локального на регіональний рівень за допомогою відповідного множника.

Таблиця 41. Екстраполяція оцінок на регіональний рівень

Область	Множник з урахуванням даних жіночого населення	Оціночний діапазон на рівні області			Рекомендована оцінка до використання
		Мін. оцінка	Сер. оцінка	Макс. оцінка	
Вінницька	0,468	3752	5226	6796	5200
Волинська	0,392	1256	2314	3371	2300
Дніпропетровська	0,370	5003	13 193	24 539	13 200
Донецька (загалом)	0,361	9962	16 113	24 141	16 100
<i>Підконтрольна</i>	-	<i>4313</i>	<i>6976</i>	<i>10 451</i>	<i>7000</i>
<i>Непідконтрольна</i>	-	<i>5649</i>	<i>9137</i>	<i>13 690</i>	<i>9100</i>
Житомирська	0,377	1904	2634	4515	2600
Закарпатська	0,249	1863	2328	2794	2300
Запорізька	0,566	4920	7259	10 383	7300
Івано-Франківська	0,395	2589	3891	4631	3900
Київська	0,124	7536	10 132	12 445	10 100
Кіровоградська	0,386	1117	2931	3887	2900
Львівська	0,492	9818	9875	9932	9900
Миколаївська	0,623	4343	4920	5496	4900
Одеська	0,642	10 137	11 905	13 673	11 900
Полтавська	0,339	6287	6440	6594	6400
Рівненська	0,453	2638	3609	5059	3600
Сумська	0,353	2722	2823	2924	2800
Тернопільська	0,457	1493	1941	2525	1900
Харківська	0,681	6465	13 456	21 153	13 500
Херсонська	0,495	1682	2606	4055	2600
Хмельницька	0,370	2151	3476	5228	3500
Черкаська	0,412	3834	4826	6348	4800
Чернівецька	0,625	2138	3018	3898	3000
Чернігівська	0,447	1757	3372	4986	3400
м. Київ	1,000	24 968	32 248	39 528	32 200
АР Крим	0,201	4576	6806	8252	6800
м. Севастополь	1,0	1726	2266	3527	2300

Рекомендовані для використання значення оцінки чисельності основних груп ризику

Таблиця 42. Результати дослідження з оцінки ключових груп населення в Україні

Область	Чоловіки, які практикують секс із чоловіками	Секс-працівники	Люди, які вживають наркотики ін'єкційно
Вінницька	5200	1500	9400
Волинська	2300	800	3500
Дніпропетровська	13 200	8500	58 000
Донецька (загалом)	16 100	9400	31 100
<i>Підконтрольна</i>	<i>7000</i>	<i>3000</i>	<i>13 400</i>
<i>Непідконтрольна</i>	<i>9100</i>	<i>6400</i>	<i>17 800</i>
Житомирська	2600	4100	6500
Закарпатська	2300	700	2500
Запорізька	7300	4800	15 800
Івано-Франківська	3900	2400	3400
Київська	10 100	1200	14 100
Кіровоградська	2900	1500	13 200
Львівська	9900	2600	10 400
Луганська (загалом)	-	-	12 400
<i>Підконтрольна</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>3300</i>
<i>Непідконтрольна</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>9000</i>
Миколаївська	4900	3800	12 300
Одеська	11 900	10 900	32 100
Полтавська	6400	1700	6500
Рівненська	3600	800	6100
Сумська	2800	1700	15 900
Тернопільська	1900	1000	4400
Харківська	13 500	4400	13 400
Херсонська	2600	1400	6000
Хмельницька	3500	1400	9700
Черкаська	4800	2300	10 900
Чернівецька	3000	1000	5000
Чернігівська	3400	800	7500
м. Київ	32 200	14 600	33 700
АР Крим	6800	3300	-
Севастополь	2300	-	6600
Загалом по Україні	179 400	86 600	350 300
Загалом по підконтрольній частині України	161 200	76 900	317 000

Обмеження дослідження

За результатами проведеного дослідження оціночна чисельність ЛВНІ в Україні становить 350 300 тис., ЧСЧ – 179 400 та СП – 86 600. Окремо розраховано оцінки для підконтрольної та непідконтрольної станом на квітень 2019 року території України.

Варто ще раз підкреслити, що дослідження з оцінки чисельності є вторинним аналізом вже доступних даних. Кожне із джерел має певні обмеження та різну якість даних. Так, в біоповедінкових дослідженнях, які використовуються для розрахунку даних, впроваджені різні механізми контролю якості та верифікації даних, які детально визначені в протоколі дослідження, а їх дотримання підтверджено під час моніторингових візитів на сайти дослідження. Дані профілактичних програм, отримані з бази даних SYREX, також проходять декілька процедур верифікації: інтерв'ю з клієнтами про отримані послуги, верифікація бази із первинною документацією, логічний контроль при аналізі даних. Дані медичної статистики відзвітовано із персоніфікованих, але паперових носіїв, що обмежує наявність дублів при звітуванні на рівні медичного закладу, проте не запобігає дублям на рівні міста та області.

Також тільки дані бази SYREX щодо отримання профілактичних програм повністю відповідають цільовій групі дослідження, тобто представляють активних представників ключової групи. Інші бази можуть містити інформацію про представників, які, наприклад, вже не вживають наркотичні речовини ін'єкційно протягом останніх 30 днів (дані ЗПТ, дані диспансерного обліку), можуть вчиняти правопорушення, пов'язані із зберіганням або торгівлею наркотичними речовинами, але не відносяться при цьому до групи ЛВНІ (статистичні дані поліції), можуть містити неактивні або фейкові профайли ЧСЧ на сайтах знайомств (сайти знайомств ЧСЧ) тощо.

Для розрахунку оціночної чисельності ЧСЧ використовувалися дані щодо кількості профілів на сайтах знайомств для ЧСЧ, такі як qguys.ru та bluesystem.ru, але, на думку ЧСЧ-спільноти, кількість тих, хто користується даними сайтами, різко зменшується протягом останніх років. За результатами біоповедінкового дослідження, ми також фіксуємо незначну частку ЧСЧ, які вказують на користування даними ресурсами. Натомість популярність такого мобільного додатку, як Hornet, є значною – 47% ЧСЧ вказали, що мають профіль на цьому ресурсі. Однак дослідницькій команді та експертам не вдалося отримати дані від представників Hornet щодо кількості активних профілів ЧСЧ в період проведення дослідження у розрізі міст дослідження для коректного співставлення та використання для розрахунку оцінки чисельності. За неофіційними даними, кількість користувачів Hornet складає 242 670 осіб. Тобто, використовуючи такі дані, оціночна чисельність може складати 516 300 ЧСЧ загалом по Україні. Дана цифра може розглядатися як дуже оптимістична, адже статистичні дані щодо кількості профілів можуть включати дублі, осіб, які не є ЧСЧ, неактивні профайли або фейкові профайли.

Під час експертних обговорень було визначено, що офіційні дані щодо чисельності населення в Україні в цілому та по окремих регіонах є застарілими та не відображають масштабів міграції населення. У рамках дослідження з оцінки чисельності для екстраполяції локальних оцінок на обласний рівень використовувалися офіційні дані щодо кількості населення в цілому по області, в розрізі за типами поселення, статі та вікових груп. У разі підтвердження експертних гіпотез даними із офіційних або принаймні бізнес-джерел процес екстраполяції може бути уточнений, а оціночна чисельність оновлена.